

Alšova země 2026 | Sport

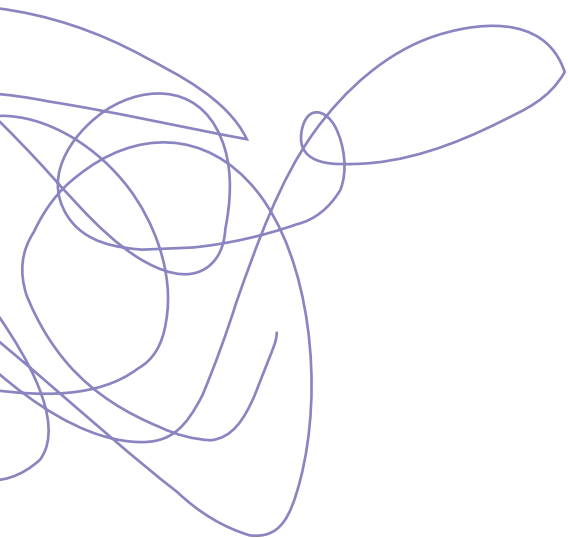

Alšova země

2026 | Sport

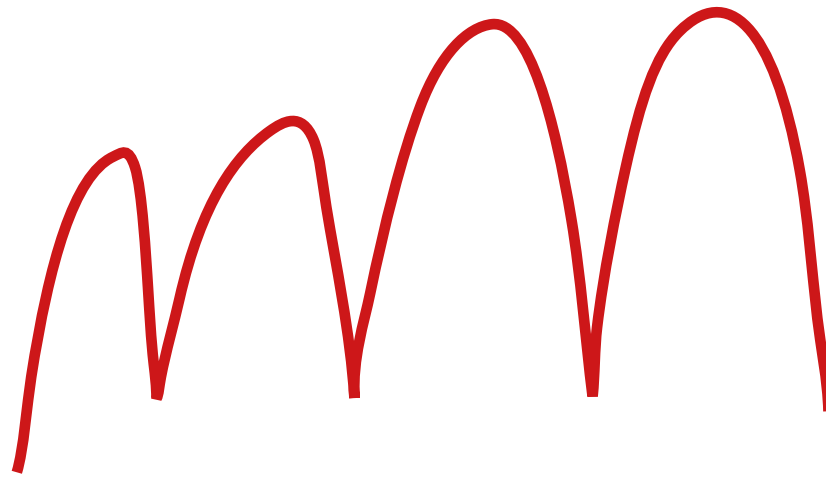
Alšova země je výstava představující výsledky tvůrčí práce žákyň, žáků, studentek a studentů v oblasti výtvarné, dramatické a literární výchovy. Jde o projekt organizovaný pod názvem Alšova země, který Alšova jihočeská galerie převzala od Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a transformovala tak prestižní výtvarnou soutěž v projekt nesoutěžní povahy určený všem výchovným a vzdělávacím institucím. Cílem Alšovy země je motivovat a podpořit pedagogy k tvořivé práci s dětmi i dospělými, poskytnout jim námět a téma a výsledky jejich tvorby pak prezentovat společnou výstavou v Alšově jihočeské galerii. Letos zde představuje své práce 39 vzdělávacích institucí.

Mgr. Eva Drančáková

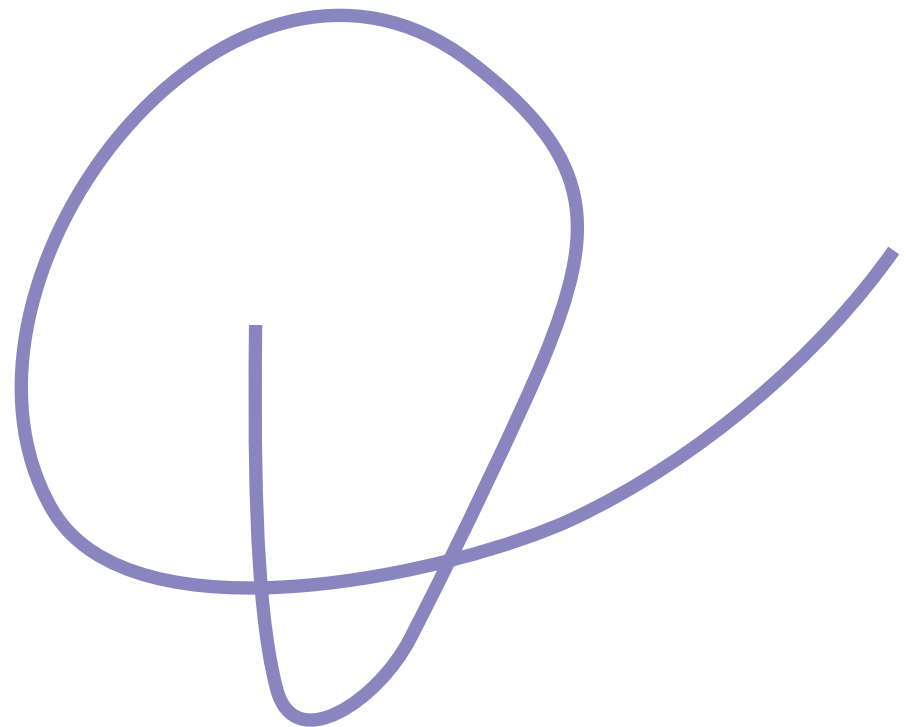
Na projektu Alšova země se mi líbí okamžik, kdy se divák ve výstavě pohybuje mezi pracemi studujících a jejich pedagogů, kdy může reflektovat estetické zpracování myšlenek, se kterým se potýká samotné vzdělávání v oblasti Umění a kultury. V letošním roce v galerii vznikl prostor pro dialog mezi zdánlivě nesoudržnými obory – uměleckým a sportovním. Téma sportu se zde projevuje jako akční námět pro vzdělávání v meziorbové oblasti, které výtvarné odvětví v současné době nastoluje. V této výstavě není důležité práce mezi sebou porovnávat, ale naopak vnímat vazby vzájemných inspirací, otevřít se novým metodám a zároveň čerpat z osvědčených. Přeji si, aby návštěvník našel svůj klíč, se kterým do výstavy vstupuje, a který si posléze odnáší z galerie, protože kulturní prostředí tvoříme všichni i při sportovních aktivitách a napříč věkovými kategoriemi.

Mgr. Adéla Procházková

Výstavní projekt Alšova země odhaluje, jak moc je umělecké vzdělávání živé. Sledujeme v něm nejen samotné výsledky, ale také pedagogické strategie, které dokážou žáky a studenty nadchnout pro téma a vést je k invenčnímu myšlení. Ukazuje se tak chuť experimentovat a odvaha překračovat hranice výpovědi napříč všemi médii. Tématem letošního ročníku je Sport. Každý z pedagogů jej otevírá jinak, motivuje žáky a studenty k zachycení sportovního výkonu dynamikou gesta v kresbě, v malbě zkoumá emoce sportovců i fanoušků v momentech euforie a soustředění. Skrze street art a graffiti se sport projevuje jako městský fenomén, kde se energie výkonu proměňuje v uznání ulice. Grafické techniky využívají opakování a rytmus k zachycení sekvencí pohybu. Koláž pracuje s ikonografií log, typografií a čísly. Digitální média jsou schopna zmrazit trajektorii pohybu. Prostřednictvím interaktivních instalací a performancí je divák vyzván být aktérem nebo o kousek dál hercem a účastníkem imerzivního divadla. Prostor galerie se tak mění v hřiště a arénu.

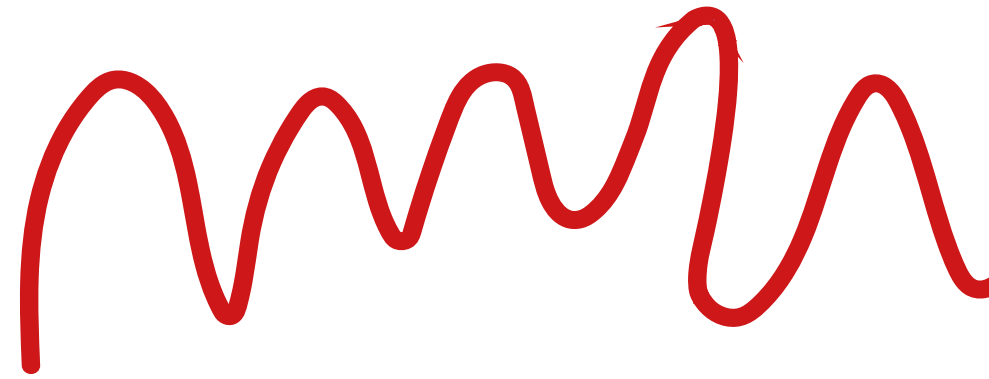
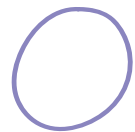
MgA. Irena Friessová Staneva

vernisáž

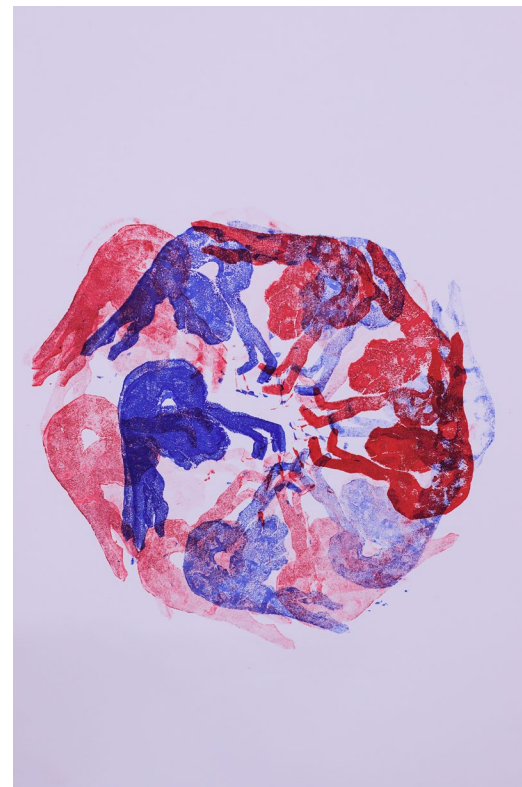

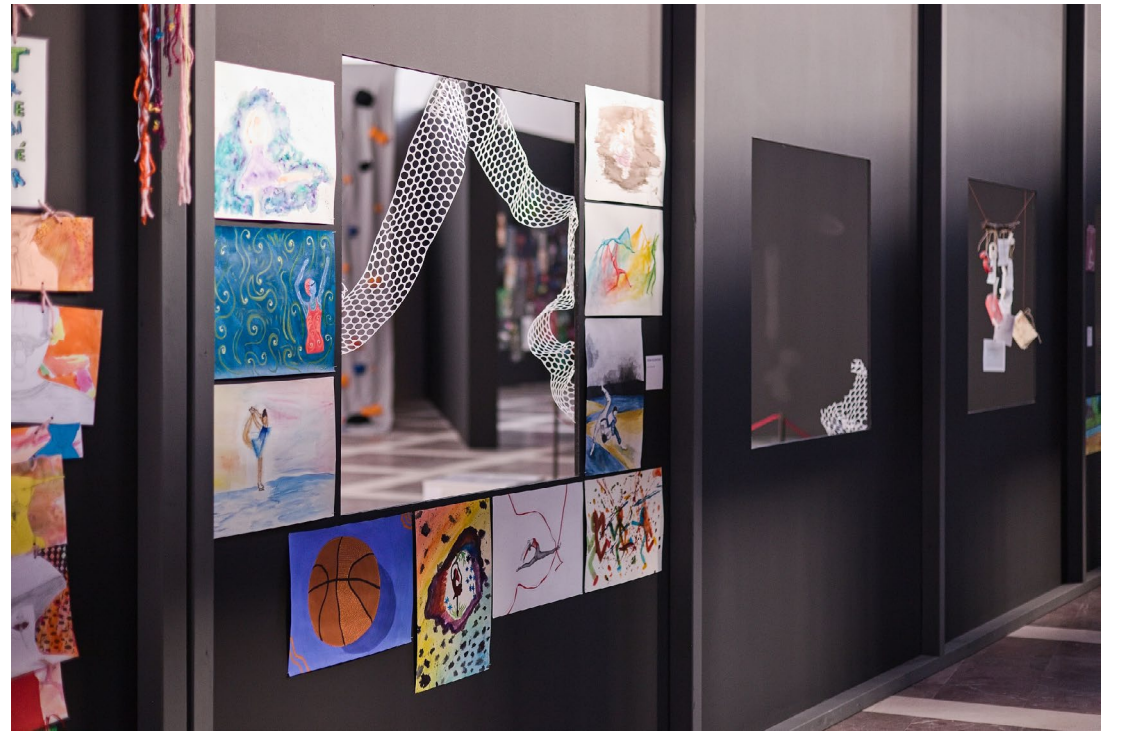

DDM Český Krumlov

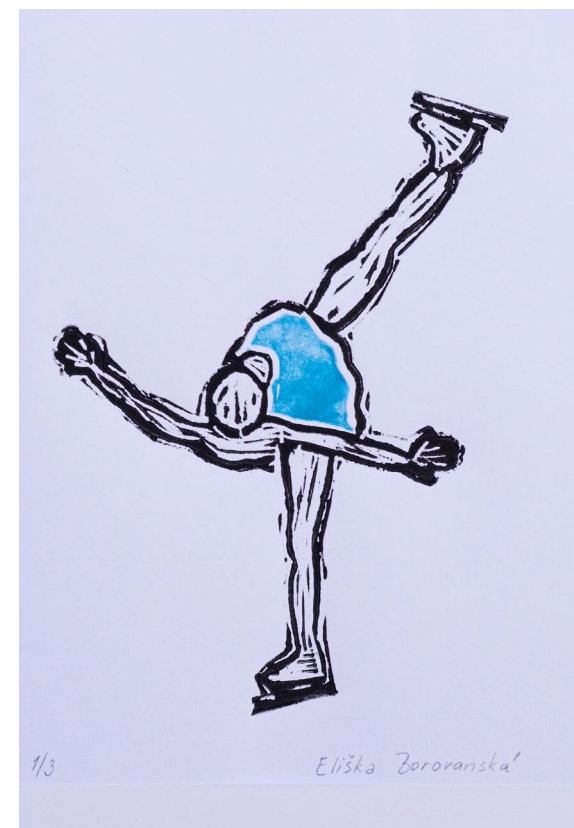
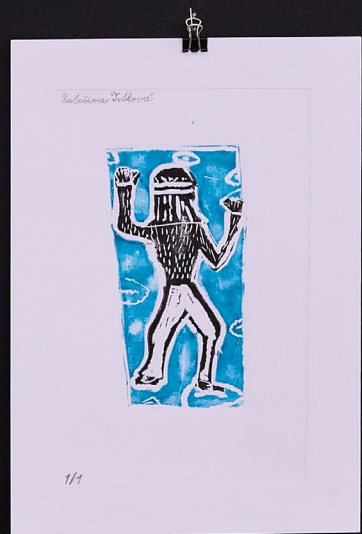
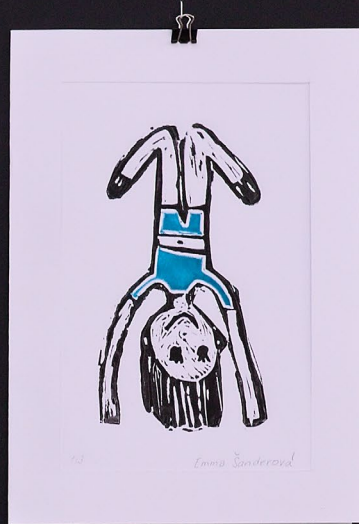
Mgr. Kateřina Duspivová
MgA. Francesca Svátek

DDM Olomouc

Mgr. Jiří Dosoudil

DDM Prachatice - Netolice

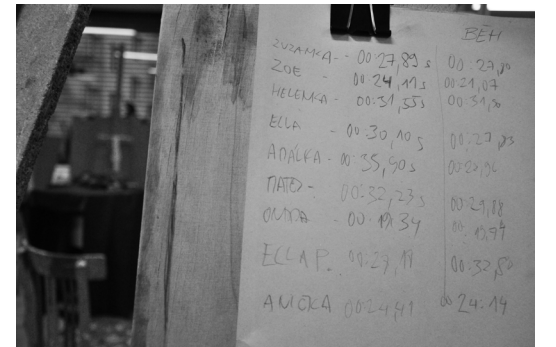
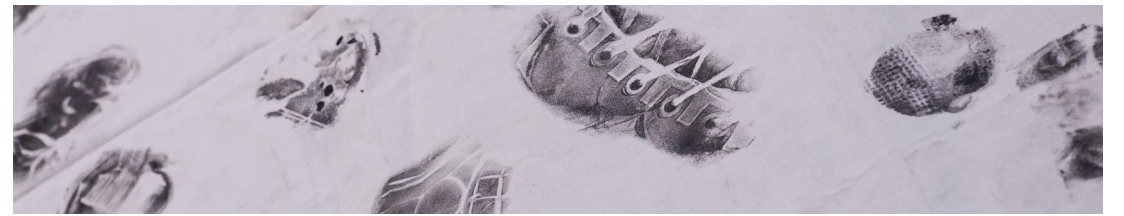
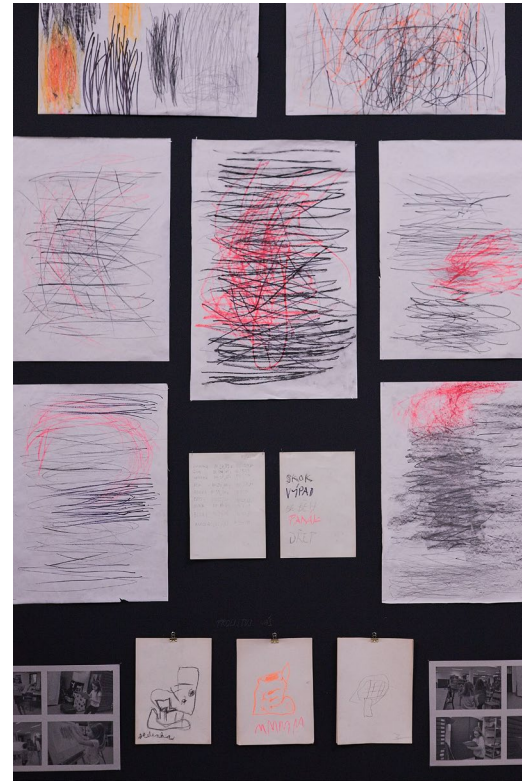
KROUŽEK ATELIÉR

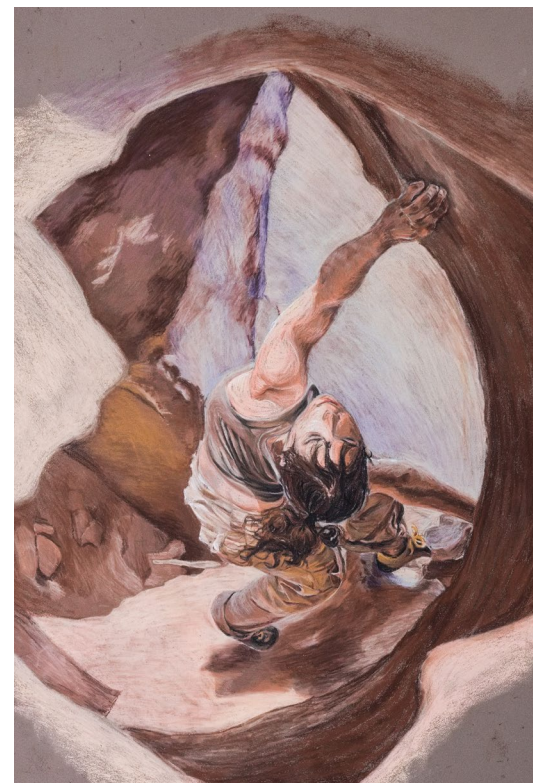
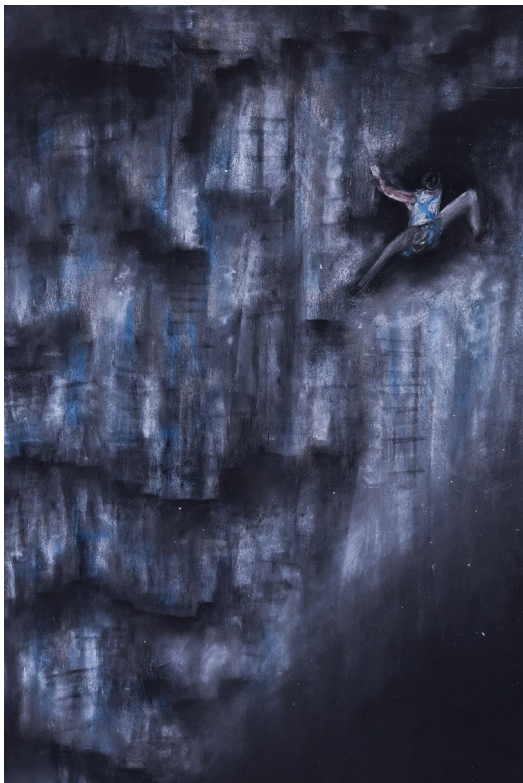
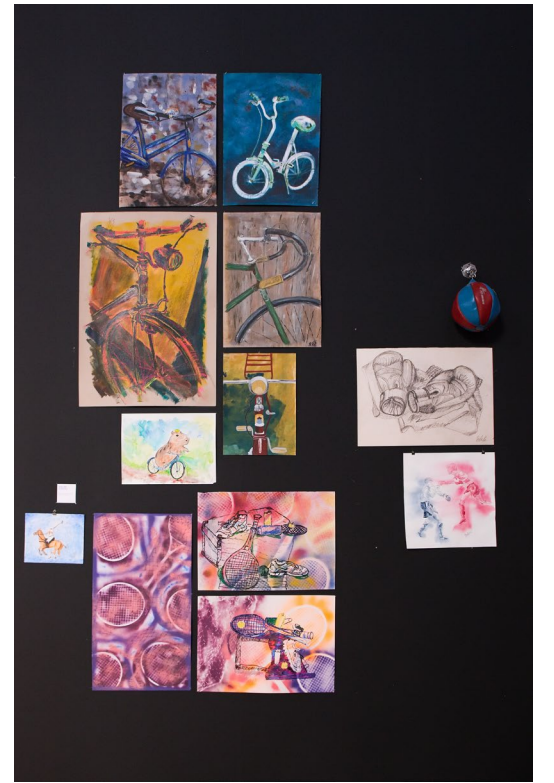
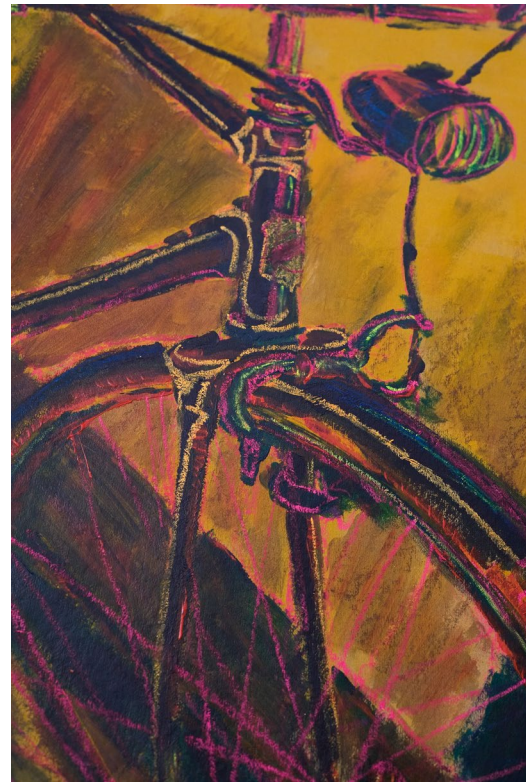
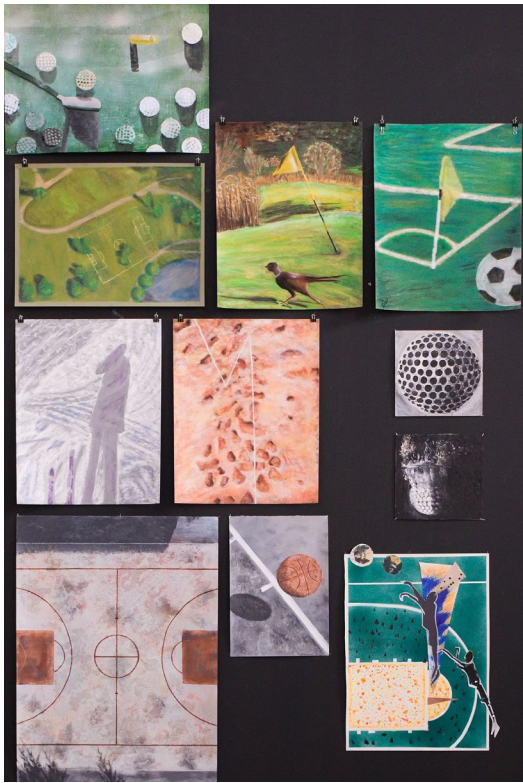
Mgr. Kateřina Havlíková

Ateliér Alšovka

MgA. Irena Friessová Staneva
Mgr. Eva Drančáková
MgA. Michaela Kamišová
Mgr. Kristýna Padrtová, Dis.

Ateliér Artovna

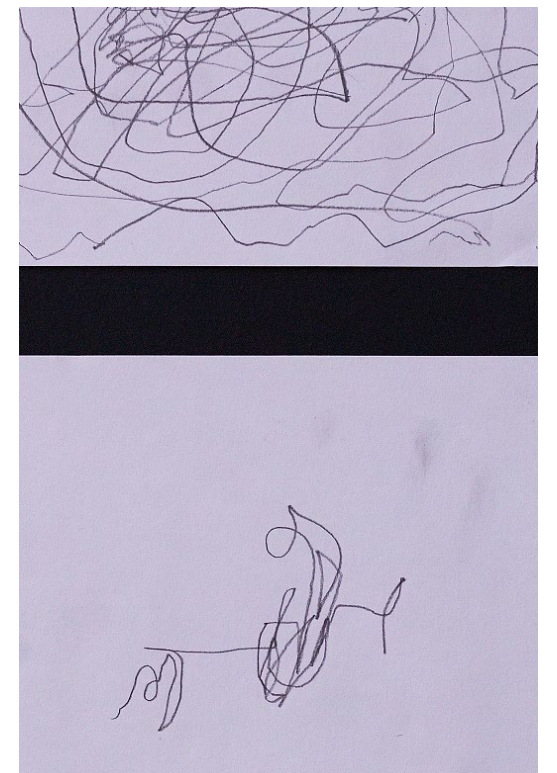
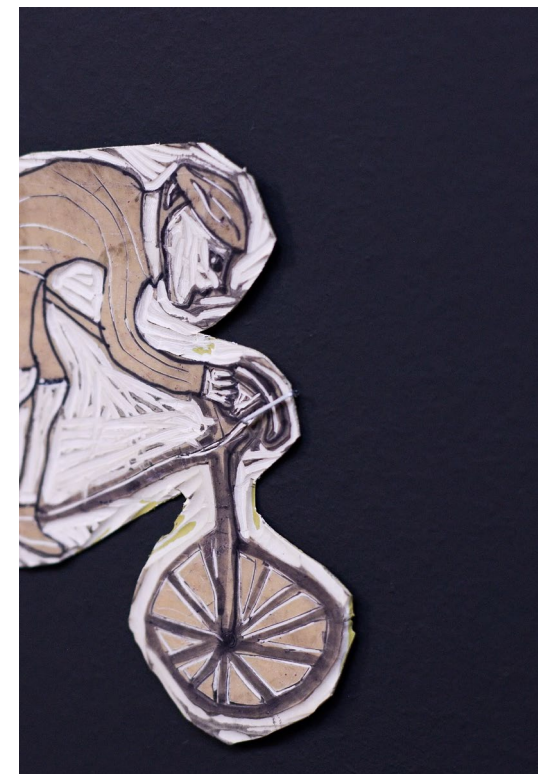
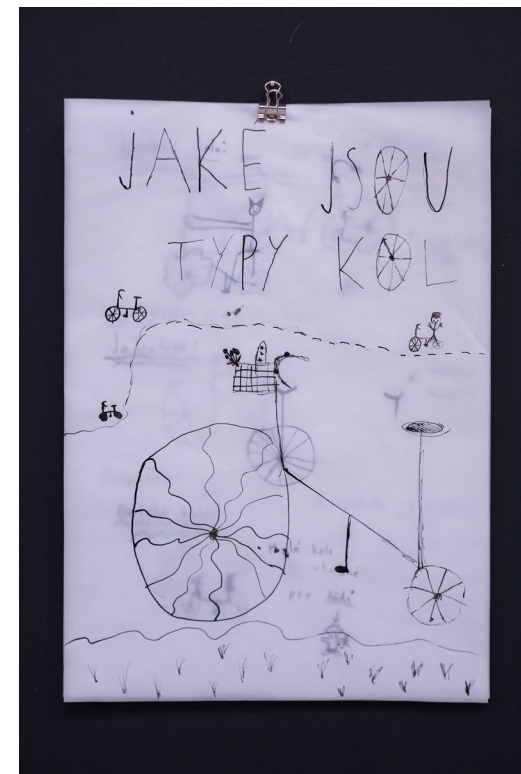
MgA. Barbora Heřmanová

Výtvarný ateliér Objev

MgA. Michaela Kamišová

Výtvarný ateliér Vipart

Mgr. et. Mgr. MgA. Petra Vichrová, Ph.D.
 Mgr. Pavla Hájková

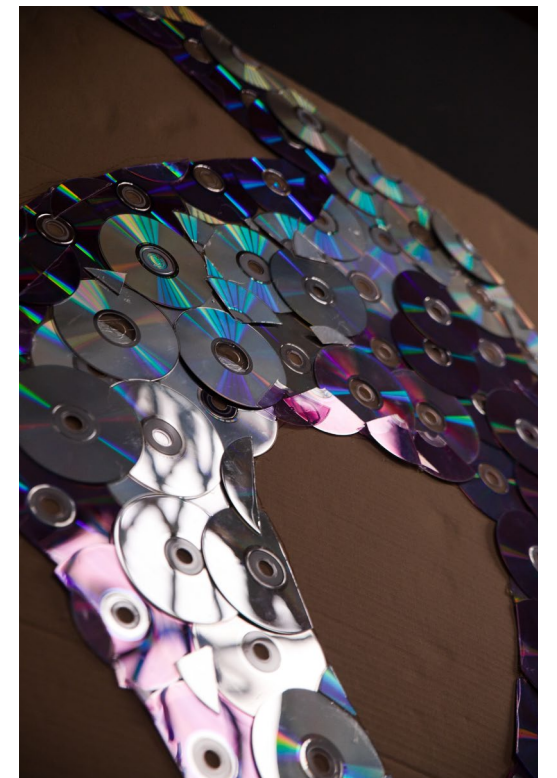

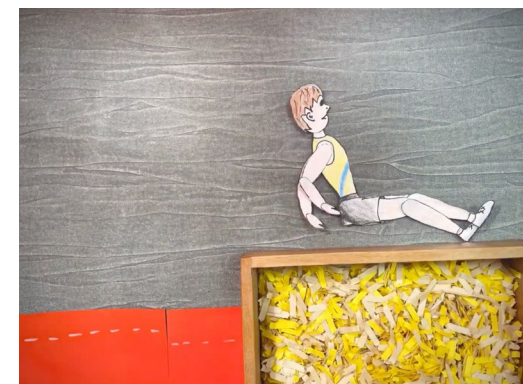
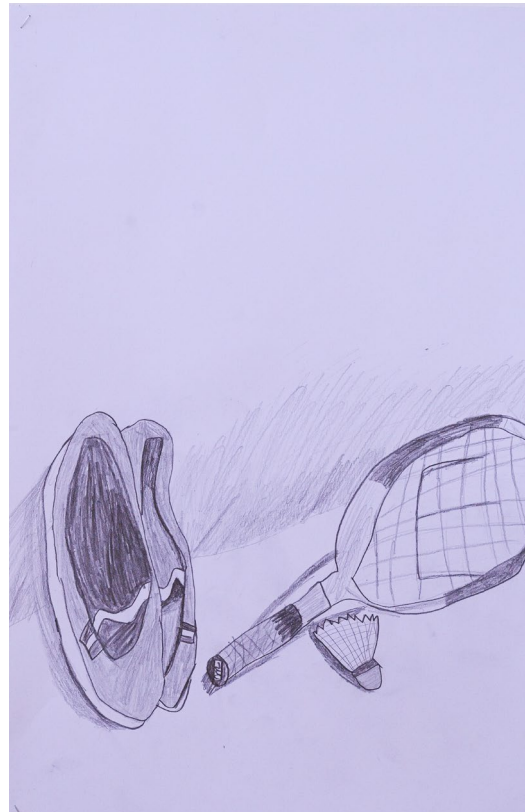

ZUŠ Borovany

Mgr. Jan Pileček
Mgr. Soňa Bezpalcová

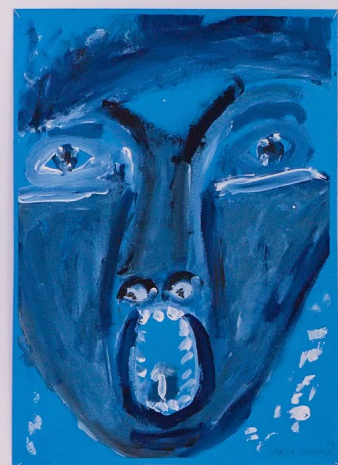
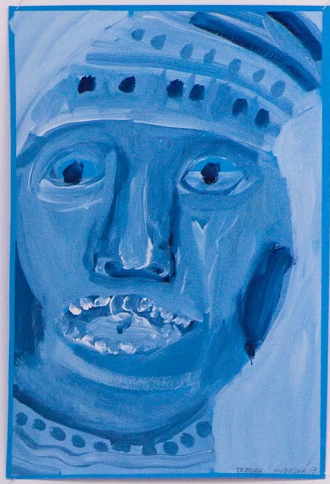
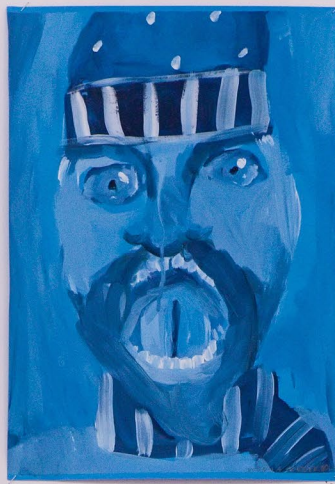

ZUŠ Český Krumlov

MgA. Stanislava Konvalinková
 Mgr. Jana Holcová
 Mgr. Dita Průchová
 Marek Borsányi

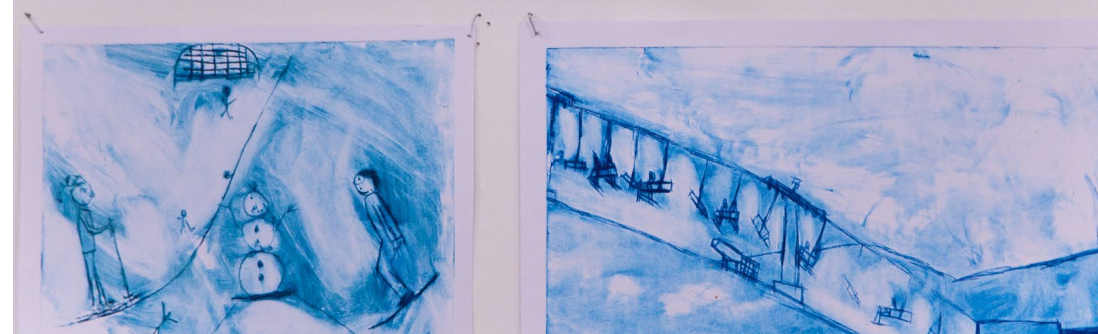

ZUŠ Jeseník

Mgr. et MgA. Iva Svobodová

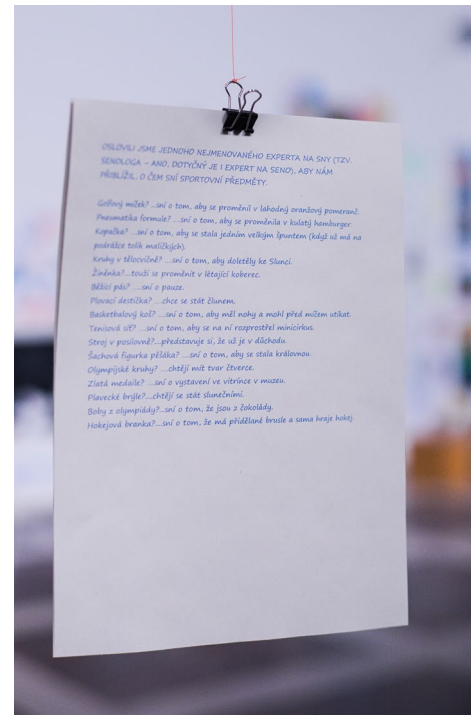
odkhalali ty krásné šaty. Ale
 z vystoupení bude mít
 úplně jiné. Byla hrozpě ne
 rozní bála se že udělá
 chybu, a potlesk bude proněkoho

ZUŠ Piaristické náměstí, LDO

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. Silvie Žatecká Vojíková

SPORTOVNÍ REPORTÁŽ: ŠACHBOX

Šachbox se stává v dnešní době čím dál populárnější. Proto jsme se vypravili do Jedovarů na mistrovství České republiky v ŠACHBOXU.

Přiblížíme si proto pravidla: jak už z názvu vyplývá, šachbox je kombinace boxu a šachů, avšak průběh je zcela jiný. Uprostřed ringu se nachází šachovnice s figurkami v životní velikosti a šachboxeři s nimi hrají, podle pravidel šachů.

Pokud by měla být soupeřova figurka sebrána, vybere v té chvíli vítězí hráč náhodného diváka z hlediště, který se utká s šachboxistou, jehož figurka měla být vyhozena. V případě šachboxistovy výhry, pokračuje vítězí hráč dál ve hře a může figurku vyhodit. V případě divákovy výhry je vítězí šachboxista nahrazen divákem a figurka zůstává.

Ke krátkému rozhovoru jsme pozvali loňského vicemistra v šachboxu pana Jarmila Konvalinku, zvaného krutý Mat.

Redaktor: Jak probíhají přípravy na dnešní zápas?

Jarmil: Pilně jsem dnes ráno luštil křížovky se svojí babičkou.

Redaktor: S čím přicházíte do ringu? Jste nervózní?

Jarmil: Nervózní nejsem, v ringu jsem jako doma.

Sport, psi a pohádky
 Psi sportují tak, že aportují.
 Aportují míčky, klacčky, klacíčky
 a Karkulky nosí košíčky.
 Sněhurka bydlí na zámku,
 psi na krku nosí sportovní známku.
 Sněhurce pomáhají trpaslíkové,
 nejhodnější zvířátka jsou pejsci.

Alenka Výborná

Redaktor: Minulý rok jste zvolil pro vás výhodnou taktiku volby slabšího diváka. Jakou taktiku máte teď?

Jarmil: No přece vyhrát.

Redaktor: Přejeme hodně štěstí! Zápas nám právě skončil. Ozývá se vlna nepublikovatelných slov a kletí. A my vás opět zveme ke krátkému rozhovoru s panem Jarmilem Konvalinkou.

Redaktor: Co způsobilo vaši prohru?

Jarmil: Zvolil jsem špatnou taktiku.

Redaktor: O jakou se přesně jednalo?

Jarmil: Stejnou jako loni – vybrat vždy lehčího diváka jen na unavení soupeře. Tak jsem vybral menší, postarší dámu, ale neuvědomil jsem si, že je to Květa Motýlková, zvaná Krvavá Můra, vicemistryně světa v šachboxu z roku 1985.

Redaktor: Myslíte, že jste podal svůj maximální výkon?

Jarmil: Až v ringu jsem si uvědomil, že ty babiččiny křížovky byly velmi vyčerpávající a byl jsem intelektuálně oslaben. S šachboxem končím. Přecházím na dámahorsing.

Tuto unikátní situaci v historii šachboxu zaznamenaly **Johanka Šváchová** a **Zuzka Holubová**.

DOSUD NEZNÁMÁ SPORTOVNÍ PŘÍSLOVÍ, KTERÁ UVÁDÍME VE ZNÁMOST

Bez tréninku se nevyhraje.
Když dva netrénují, třetí vyhrává.
Když se běhá po antuce, lítá antuka.
Tak dlouho se čistí tenisky, až úplně zmizí.
Bez dráhy není běhu.
Jak se bumerang hází, tak se vrací.
Dobrý plavec dál doplave.
Když se hraje fotbal, létají pokřiky.
JISTĚ JSTE UŽ SLYŠELI O SPORTOVNÍCH DISCIPLÍNÁCH ZVÍŘÁTEK JAKO JE TLAPKOBĚH, KOPÝTKOLET, KOČKOBAL, CHOBOKEJ NEBO ŽBLUŇKOVÁNÍ. VÍTE ALE, V ČEM SPORTUJÍ TŘEBA....
Lenochodí? Kdo dokáže nejpomaleji mrknout.
Sardinky? Kolik se jich naskáká do jedné plechovky.
Žížaly? Kdo vydrží nejdéle pod zemí.
Žirafy? Kdo se nejrychleji zavrtá krkem do země.
Tučňáci? Snowboardují na krách.
...A TUŠÍTE, V JAKÝCH DISCIPLÍNÁCH SPORTUJÍ TŘEBA....
Knihy? Kolik stránek je otočeno za minutu.
Houby? Ve hře na schovávanou.
Ručičky od hodin? Kdo udělá nejlepší stojku.
Kukačkové hodiny? Kdo nejdříve odbije.
Kostky cukru? Kdo nejdříve skočí do čaje.

SPORTOVNÍ DISCIPLÍNY, O KTERÝCH JSTE NEJSPÍŠE JEŠTĚ NESLYŠELI...

- Lampový hokej (místo hokejek se používají pouliční lampy a místo puku žárovka)
- Plavba na nebeských beráncích
- Skok přes řeku
- Běh s tyčí (inspirován skokem o tyči)
- Skok přes Eiffelovu věž
- Ping pong s kiwi
- Plavání ve zlátnoucím obilí
- Vlastňáková (kdo si dá nejvíce vlastních gólů, vyhrává)
- Nebeská házená (hod míčkem mezi zemí a nebem)
- Skok salta přes volejbalovou síť
- Bruslení na mořských vlnách
- Plavba lodí na zamrzlé řece (lod' má nazuté brusle a odpichujeme se samozřejmě pádly)

BOD, KTERÝ NESE SVĚT

Poprvé vstoupila do sálu spíš s pochybností než s očekáváním. Nehledala tanec, spíš místo, kde by na chvíli nemusela nic vysvětlovat. Prostor byl obyčejný, tichý, bez slibů. Jen hladká podlaha, světlo u stropu a bod, kolem kterého se dalo stát, opřít, zkoušet. Nevěděla ještě, že právě ten bod se stane oporou i zrcadlem.

Začátky byly těžké. Tělo neposlouchalo, síla se vytrácela dřív, než přišla lehkost. Každý pokus byl kompromisem mezi strachem a vůlí vydržet. Modřiny bolely víc než pády, protože zůstávaly. Připomínaly, kolik odvahy stojí zvednout se ze země a zkusit to znovu, i když se nikdo nedívá. Postupně se pohyb přestal ptát, jestli může. Začal se díť. V okamžicích, kdy byla hlavou dolů a svět se obrátil, se něco zvláště uklidnilo. Myšlenky ztichly, zůstal jen dech a tělo, které přesně vědělo, co má dělat. Někdy světlo dopadlo tak, že se pohyb na vteřinu proměnil v obraz. Ne pro ostatní, spíš pro ni samotnou. Jako by se na chvíli viděla jinak, ne jako někdo, kdo se snaží, ale jako někdo, kdo je. Bez vysvětlování a obhajování.

Když odešla, svět byl stejný jako předtím. Ale ona ne. Nesla si v sobě tiché vědomí, že i když se někdy neudrží, vždycky se může znovu zvednout. Že síla nemusí být hlasitá a odvaha nemusí být vidět. Stačí, že jsou. A že někde na světě existuje bod, který nese její celý svět.

Elena Holubová

ROZSUDEK ZE SOUDNÍ SÍŇE

Podvodníci mohou hrát podvodní hokej pouze za podmínky, že nebudou pod vodou podvádět.

MINIPOVÍDKA

Parašutista upadl do babiččiny zahrádky mezi kapustičky. Mažoretky vyhodila do výšky svou hůlku. Šachový velmistr marně hledal svou figurku královny. Můžou tak nesourodé činnosti spolu souviset? Samozřejmě, že ano! Šachista si totiž myslel, že nechal figurku na babiččině zahradě, kde před nedávnem trénoval. Právě v okamžiku, kdy se tam vracel, mu na pomoc spěchala mažoretky a svou vyhozenou hůlkou trefila parašutistu, který dopadl mezi kapustičky přímo na figurku královny. Všichni dotyční zpanikařili. Figurka byla nenávratně zničena...Naštěstí se ukázalo, že parašutista je zároveň nejlepším šachistou světa a v batůžku nosí vždy malou šachovnici. Mažoretky se do něj na první pohled zamilovaly...(ne do parašutisty, ale do šachového sportu). ŠACH MAT.

PÁR SKOKŮ DO ZÁPISKŮ SPORTOLOGŮ ANEB 3, 2, 1 START

JMÉNA VHODNÁ PRO BUDOUCÍ SPORTOVCE

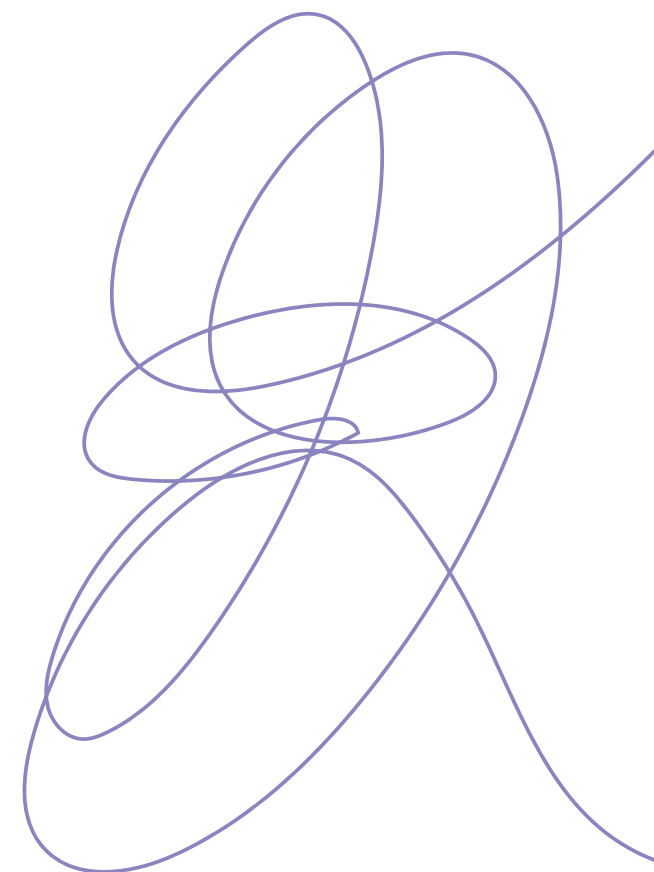
- Lyžoslav von Hůlka
- Pukohos Lední
- Zbrojmír Puškin (ideální pro biatlonistu)
- Brusloslav Rychlák

JMÉNA ABSOLUTNĚ NEVHODNÁ PRO BUDOUCÍ SPORTOVCE

- Květoslav Koťátko (zvláště nedůstojné pro boxera)
- Zdislava Krátkonohá (totálně nemožné pro běžkyni)
- Pandomír Bambusový
- Lenoslav Slaninov
- Gaučoslav Línivý
- Neběhálek Pomalý

ZNÁTE SPORTOVNÍ DISCIPLÍNY SKŘÍTKŮ?

- plavba ve svíčkové omáčce na knedlicích
- šerm s hranolkami
- chůze po natažených kytarových struně
- šplh na stůl
- v koprové omáčce se pořádají závody, kdo vybere víc kopru
- v marmeládě se koná závod v tom, kdo se nejdříve ušpiní
- v rozkrojeném melounu vyhrává ten, kdo vyndá za minutu nejvíce pecek
- na volském oku vítězí ten, kdo první propluje žlutkem
- silácká disciplína: kdo nejdříve obrátí prázdný kelímek od jogurtu
- v bublanině s třešněmi se pořádají závody ve skocích z třešni na třešni
- v roztéklé horké čokoládě se konají závody v plavbě na marshmallownu
- v hrnci s vychladlou polévkou vyhrává ten, kdo vydrží nejdéle pod hladinou

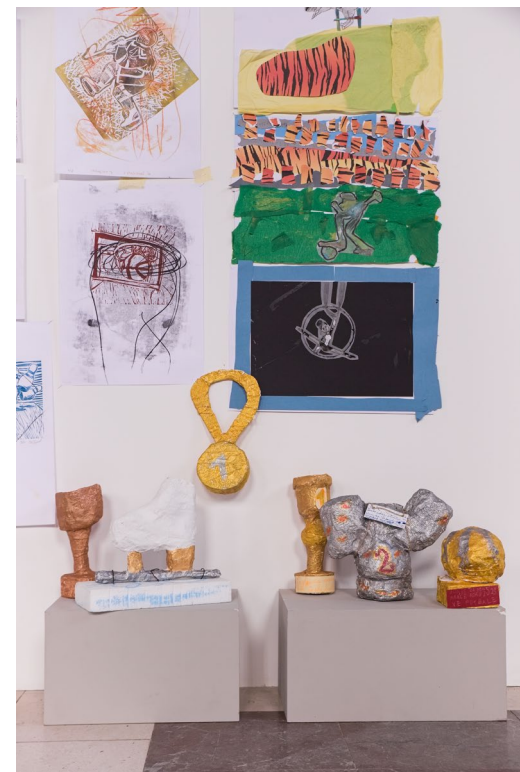

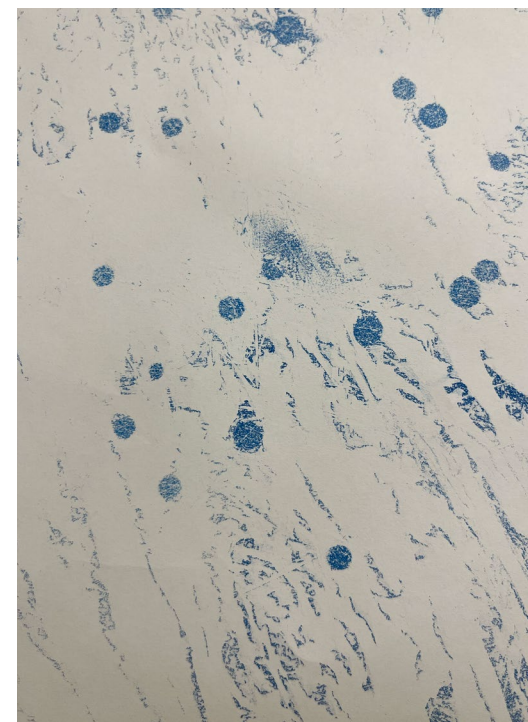
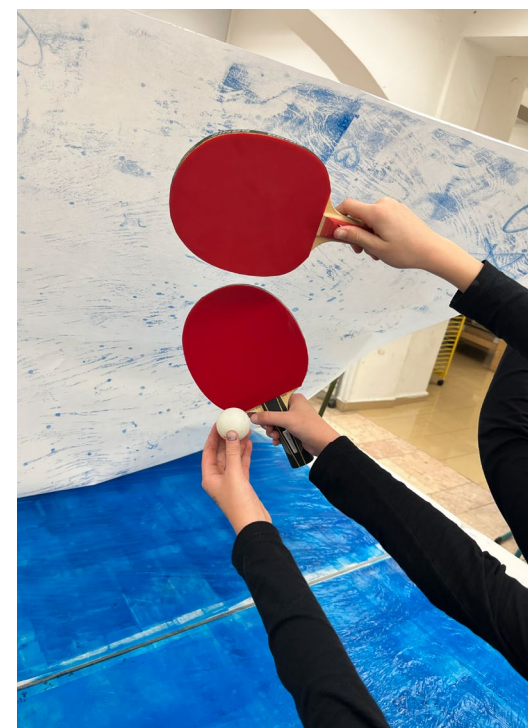
ZUŠ Piaristické náměstí, VO

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. Markéta Weber
 Mgr. Milada Halabrnová
 MgA. Irena Friessová Staneva

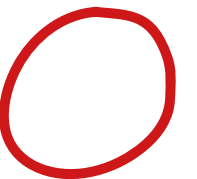
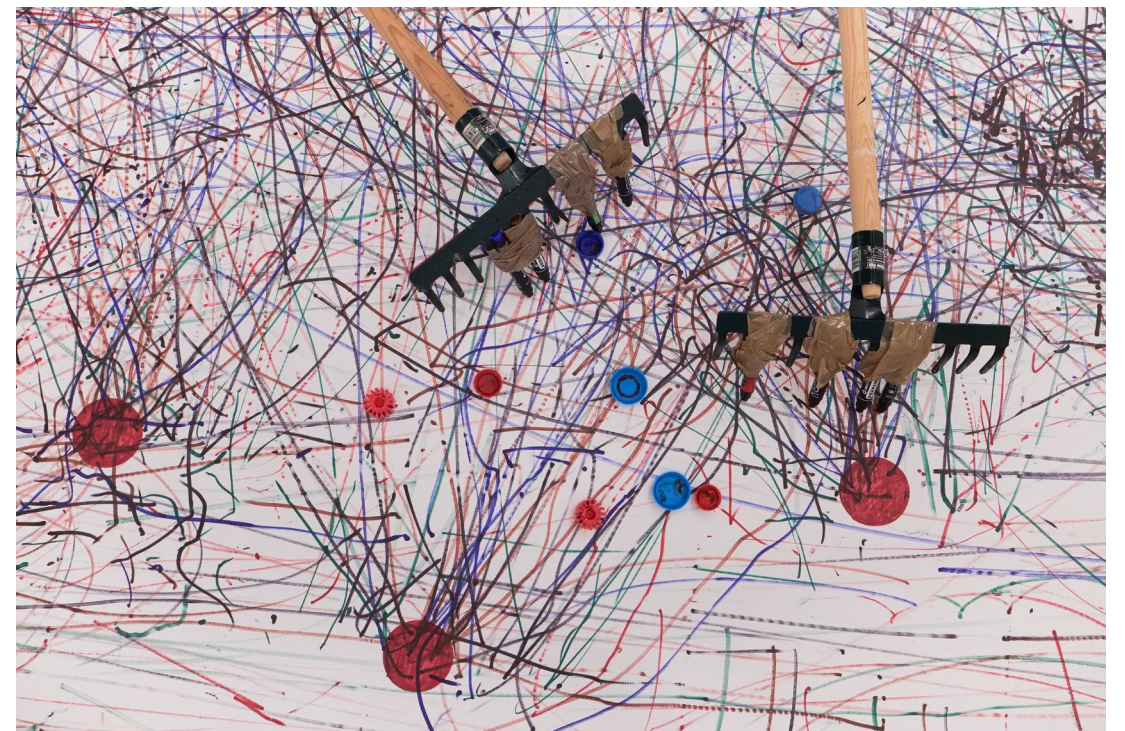

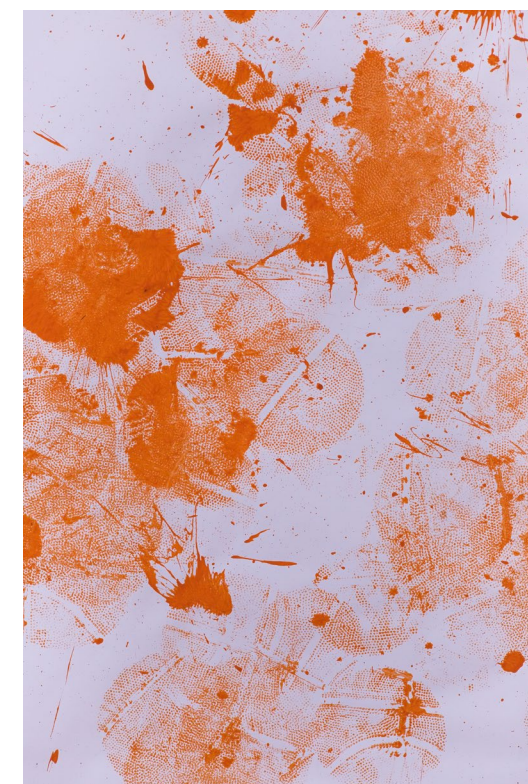
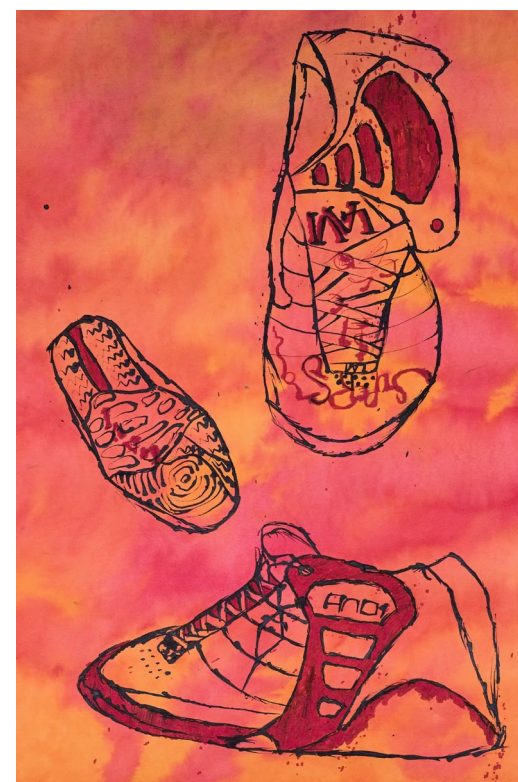
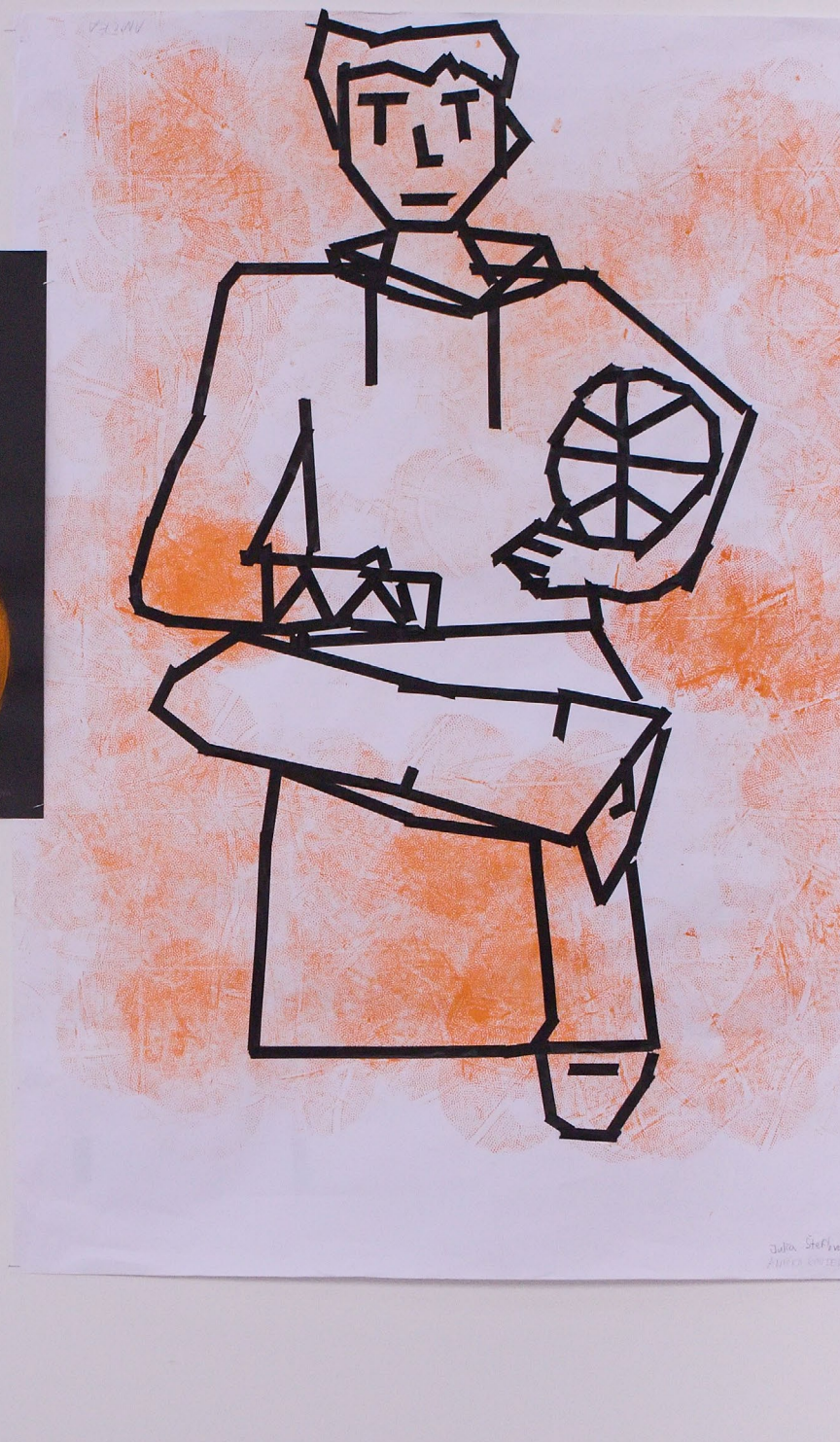

ZUŠ Strakonice

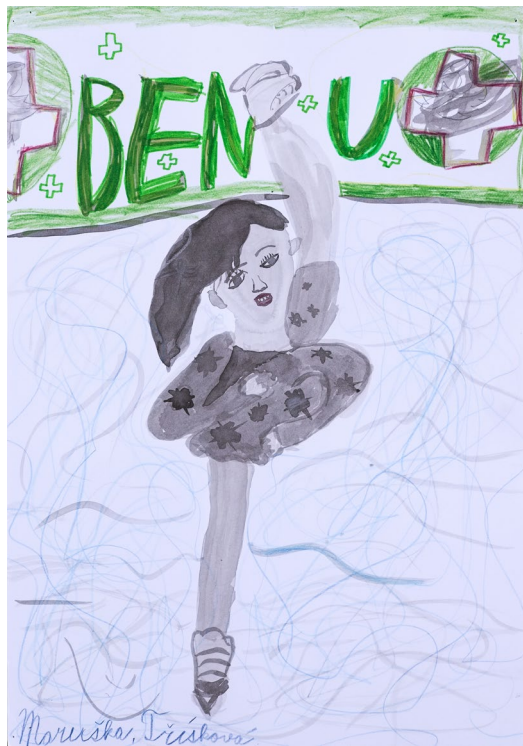
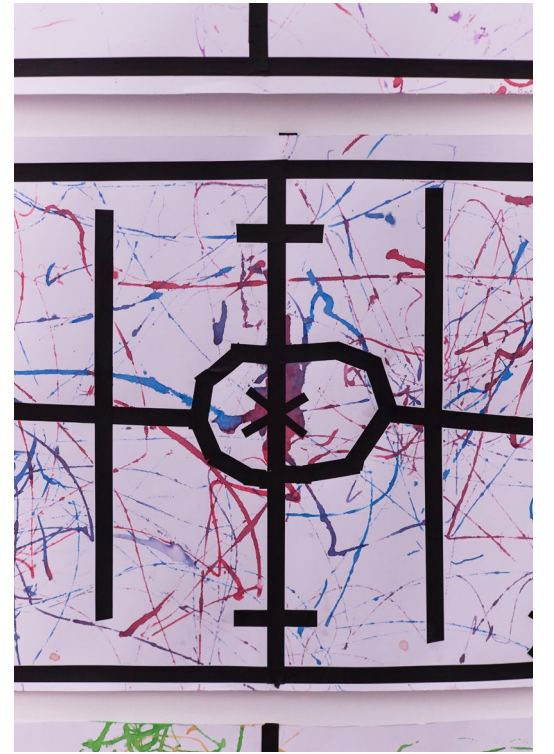
MgA. Helena Blašková
 Mgr. Dagmar Vachtová
 Mgr. Pavla Luhanová
 Mgr. Dita Uhríková

ZUŠ Václava Pichla Bechyně

MgA. Petra Svoboda Herotová
MgA. Petra Lemonnier
Mgr. Ivana Blažková

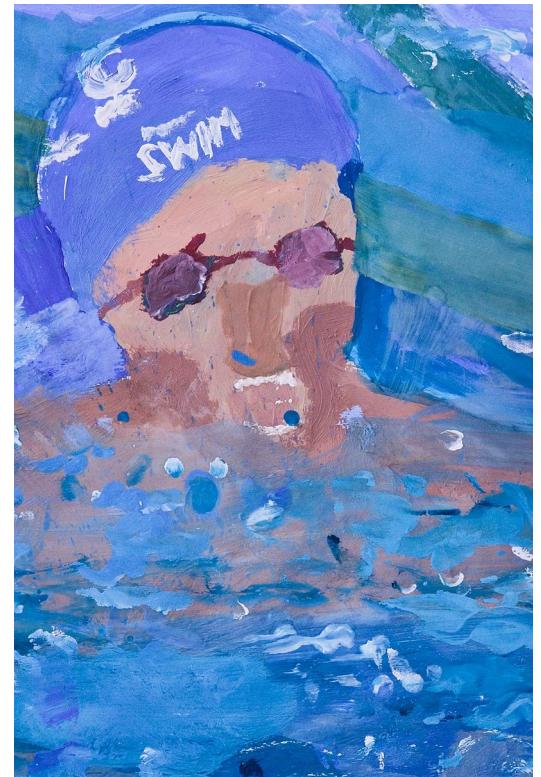
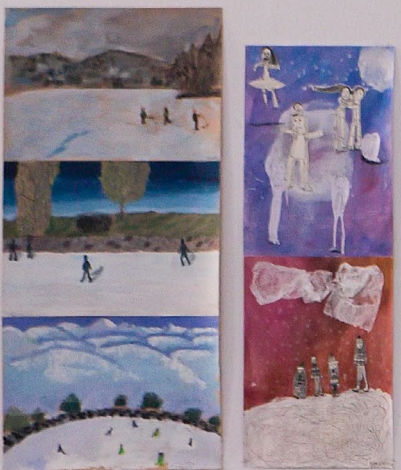

ZUŠ Václava Pichla Bechyně

AKADEMIE UMĚNÍ A KULTURY III. VĚKU

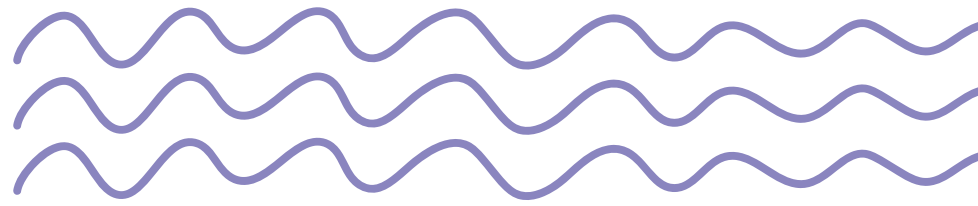
Mgr. Olga Kupková

ZUŠ Velešín

Mgr. Bc. Iva Hulíková
BcA. Eliška Kostohryzová
Mgr. Milada Halabrníková
Mgr. Michaela Vachová

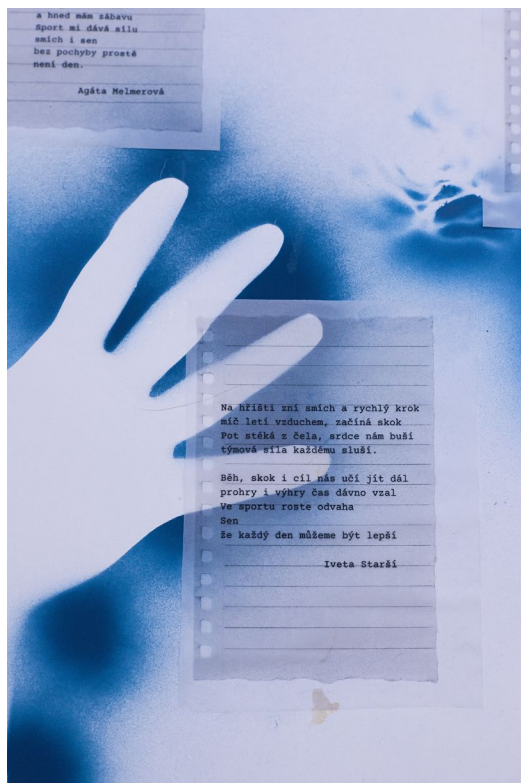

ZŠ a ZUŠ Zliv

Mgr. Eliška Davidová
Mgr. Ladislav Lojka

A hned mám závalu
Sport mi dává sílu
smích i sen
bez pohyby prostě
není den.
Agáta Melnerová

Na hřišti zni smích a rychlý krok
Míč letí vzduchem, začíná skok
Pot stéká z čela, srdce nám buší
týmová víra každému sluší.
Běh, skok i cíl nás učí jít dál
prohry i výhry čas dávno vzal
Ve sportu roste odvaha
Sen
že každý den můžeme být lepší
Iveta Starší

Na hřišti zní dech a tlukot srdce
pot stéká
když vůle se láme
Každý skok je sen
v pohybu těla roste silný den

Porážky učí, jak znovu vstát
vítězství chutná
když víš
jak padat
Sport je cesta
ne jen cíl
Kde člověk pozná
kdo je v nás

Filip Šimon

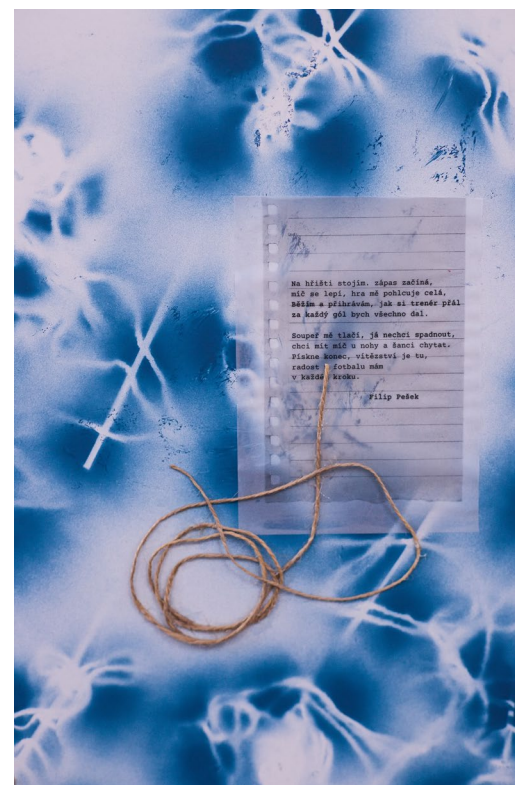

Sít stojí mezi námi
Míč letí vzhůru
Podání začíná hru
Přihrávka drží tým
Nahrávka zvedá útok
Smeč rozhodne
Tělo padá na zem
Radost z pádu zůstává

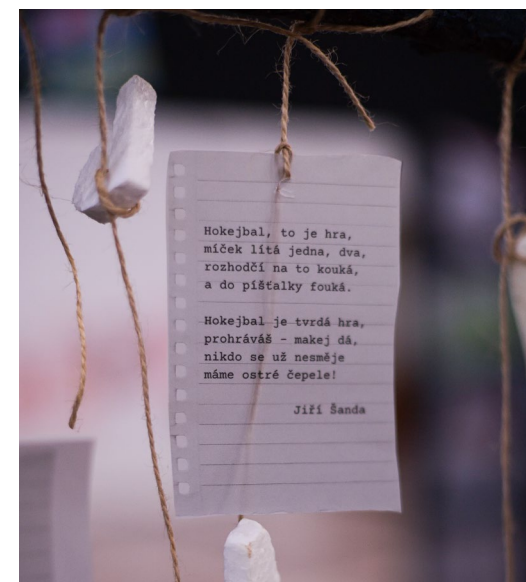
Filip Farabauer

Co je kladem sportu?
To, že tvoří partu.
Sportem se vždy lidé baví,
hrají si, a budou zdraví.
Jak říká české přísloví:
„kdo si hraje, nezlobí.“
Výhry i prohry
vrací nás vždy do hry,
prohry nám pomáhají,
podnět k pili dají.
Výher není dost
jde o úspěch
o radost.

Adam Bartoš

Na hřišti stojím, zápas začíná,
míč se lepi, hra má publikuje cizí
běžím a přehrávám, jak si trenér přál
za každý gól bych všechno dal.
Soupeř má tlači, já nechci spadnout,
choi mít míč u soby a šanci chytat.
Jistěně hmeec - vítězství je tu,
radost fotbalu mám
v každé kroku.
Filip Pešek

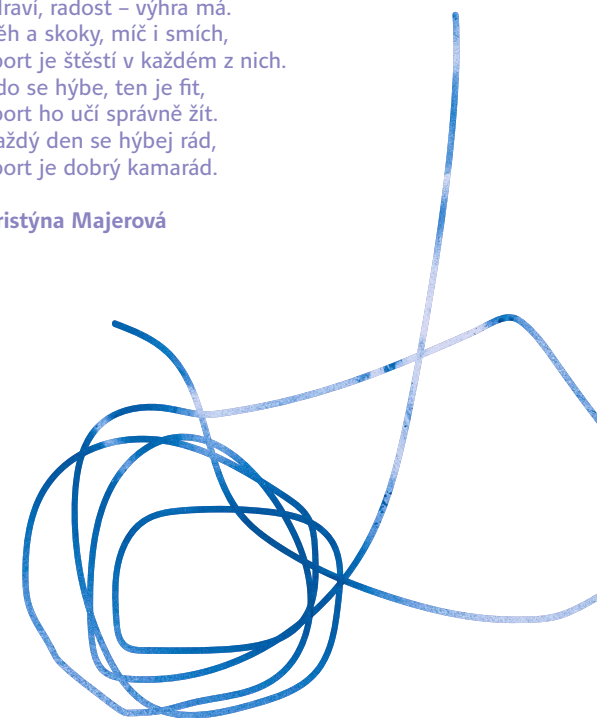

Hokejbal, to je hra,
míček lítá jedna, dva,
rozhodčí na to kouká,
a do pištěalky fouká.
Hokejbal je tvrdá hra,
prohráváš - makej dá,
nikdo se už nesejde
máme ostré čepele!
Jiří Šanda

Sport je síla, sport je hra,
zdraví, radost - výhra má.
Běh a skoky, míč i smích,
sport je štěstí v každém z nich.
Kdo se hýbe, ten je fit,
sport ho učí správně žít.
Každý den se hýbej rád,
sport je dobrý kamarád.

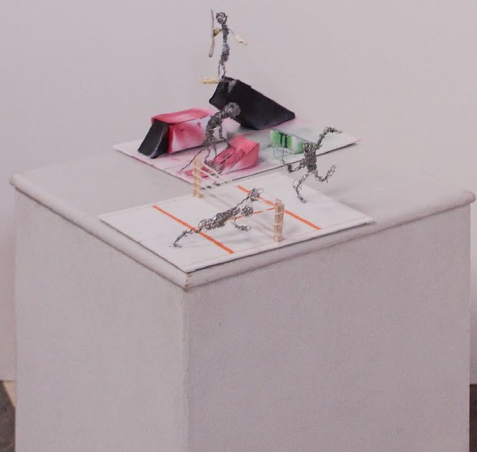
Kristýna Majerová

ZŠ a MŠ Dobrá Voda u Českých Budějovic

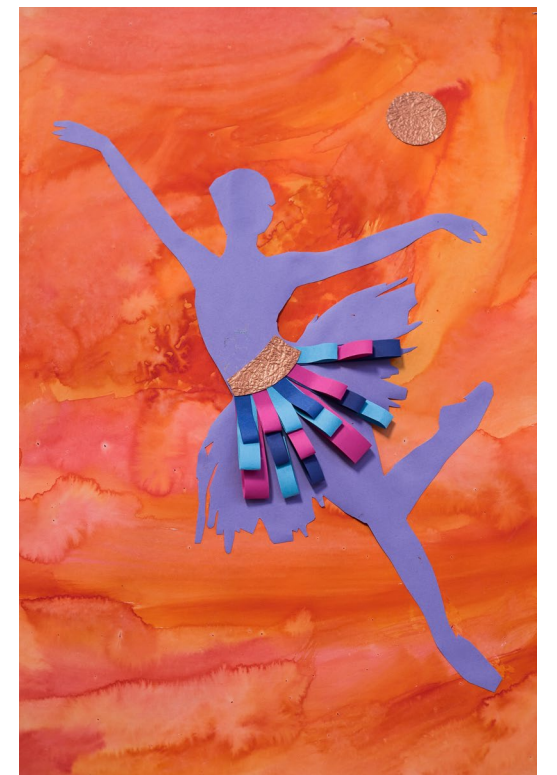
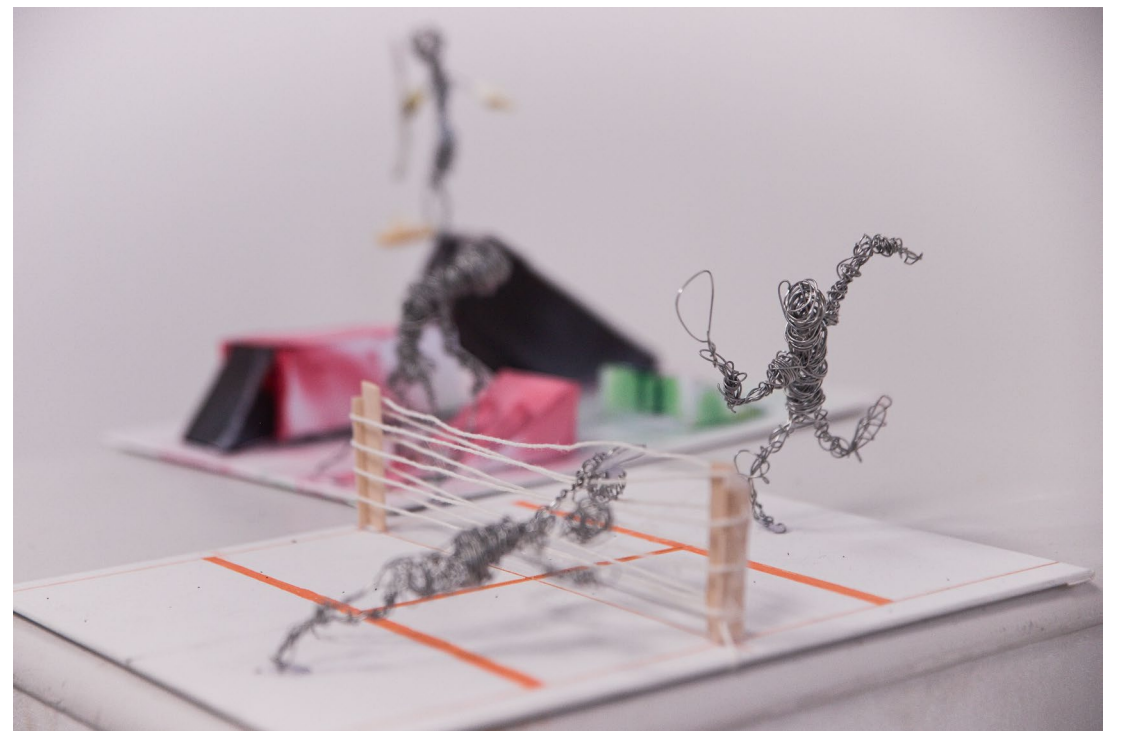
Mgr. David Kadlec

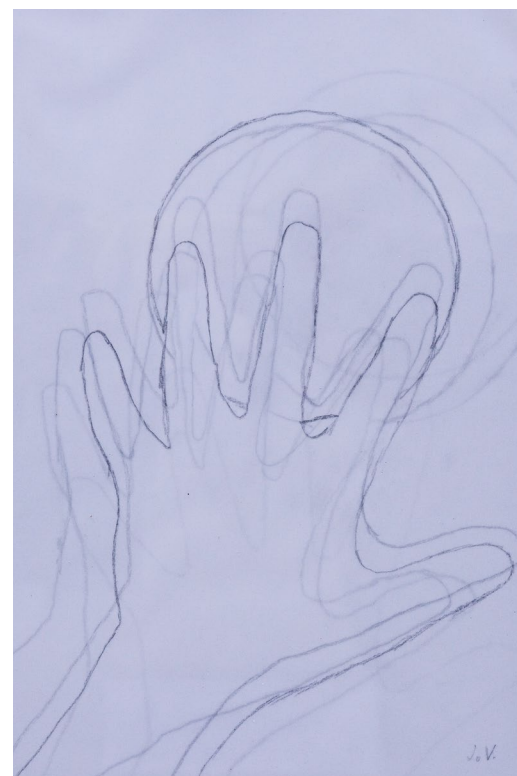
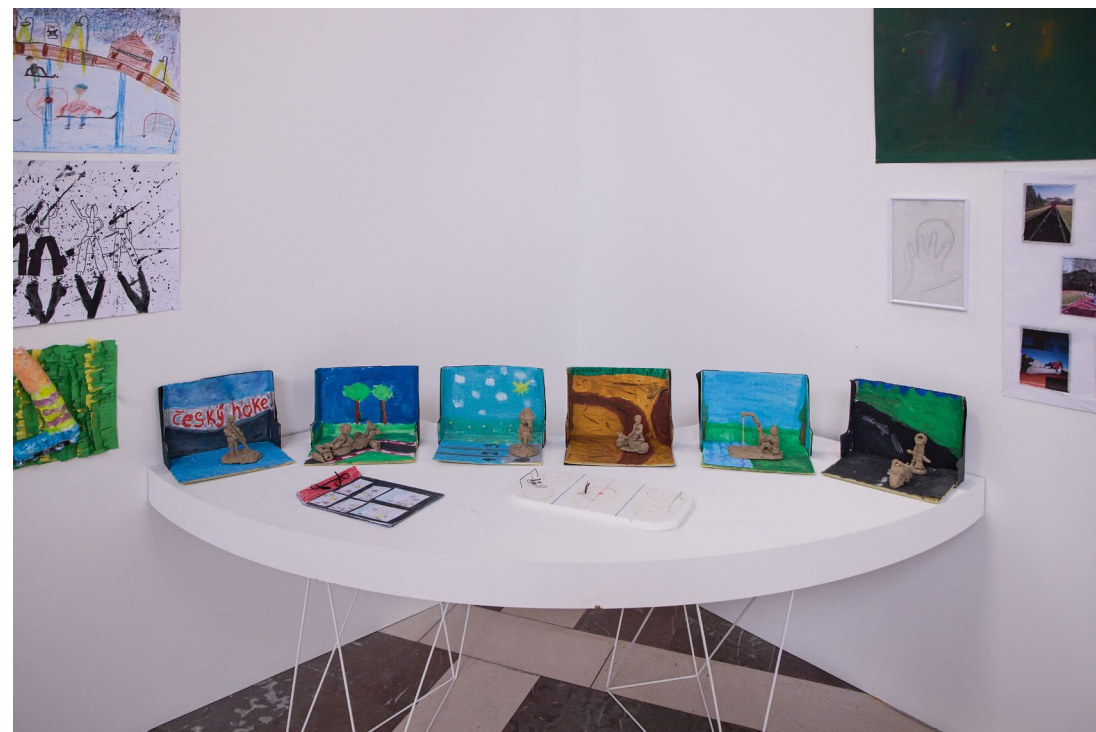

ZŠ a MŠ Dr. Edvarda Beneše

PRAHA 9 - ČAKOVICE

Mgr. art Barbara Tutková
Mgr. Dagmar Novotná

ZŠ a MŠ Horní Stropnice

Mgr. Anna Mášová

ZŠ a MŠ Mikoláše Alše

MIROTICE

Mgr. Zdena Votavová

ZŠ a MŠ Montessori Kampus

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. Marie Bilá
Mgr. Ivana Petrovičová

MŠ, ZŠ a PrŠ při Centru Arpida

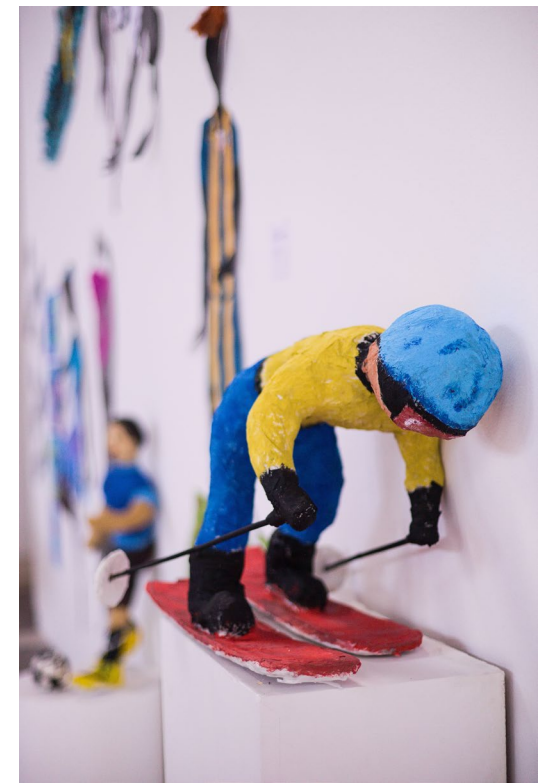
Mgr. Bohdana Kamešová

ZŠ a MŠ Šindlovy Dvory

Mgr. Táňa Kozáková
Mgr. Valerie Turková

CZŠ České Budějovice, Rudolfovská 23

Mgr. Anna Kulhánková

EDUCAnet SŠ a ZŠ České Budějovice, s.r.o.

Mgr. Kateřina Šoltésová
 Mgr. Pavla Řeháková
 Marcela Červinčáková
 Mgr. Tereza Bierlová

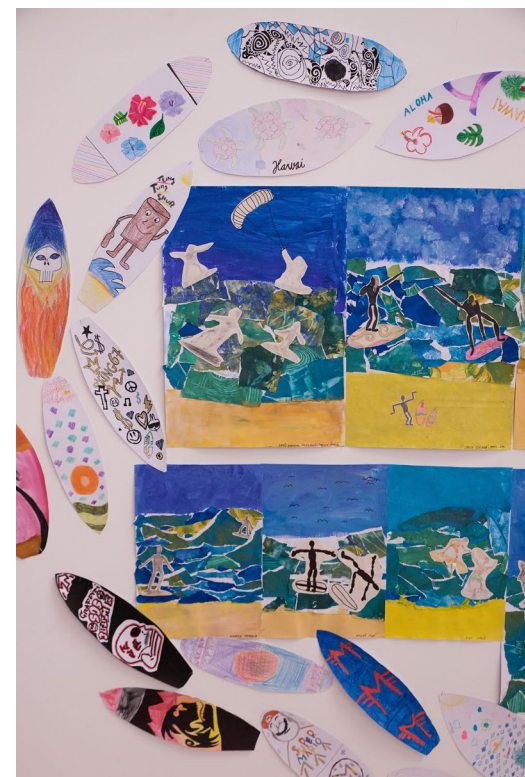

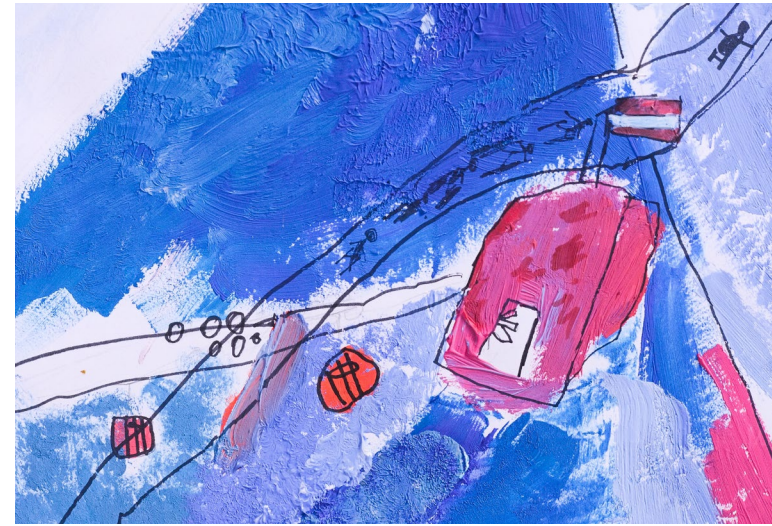
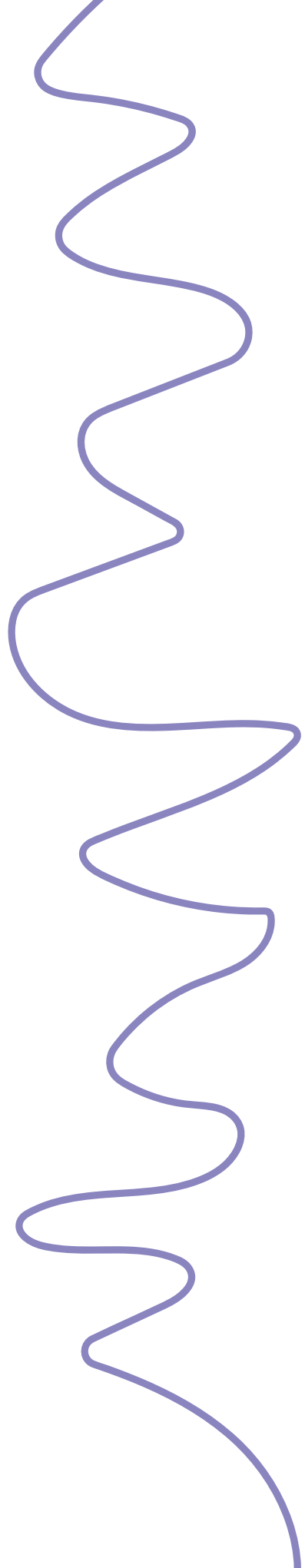

ZŠ Grünwaldova

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. Petra Hejlová
 Mgr. Lenka Michnová
 Mgr. Helena Krátká

PJZŠ Horáčkova

PRAHA 4

Mgr. Jana Stránská

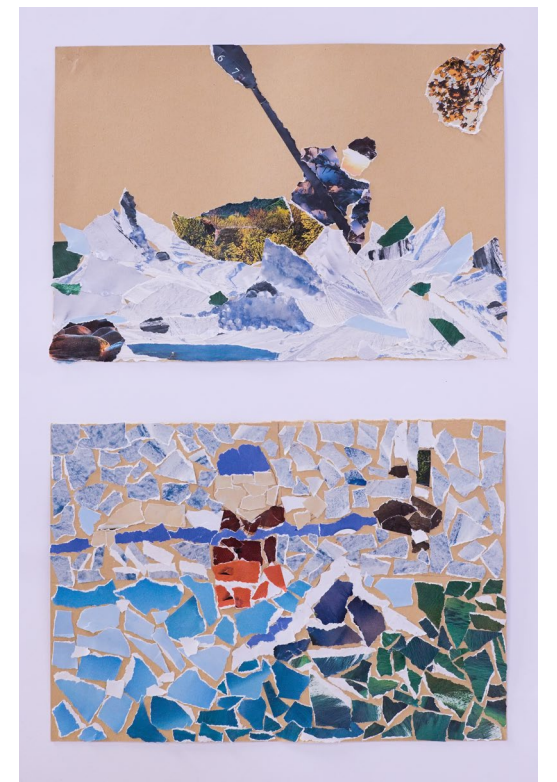

ZŠ O. Nedbala 30

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. Pavla Rosenthalerová
Mgr. Dagmar Boudová

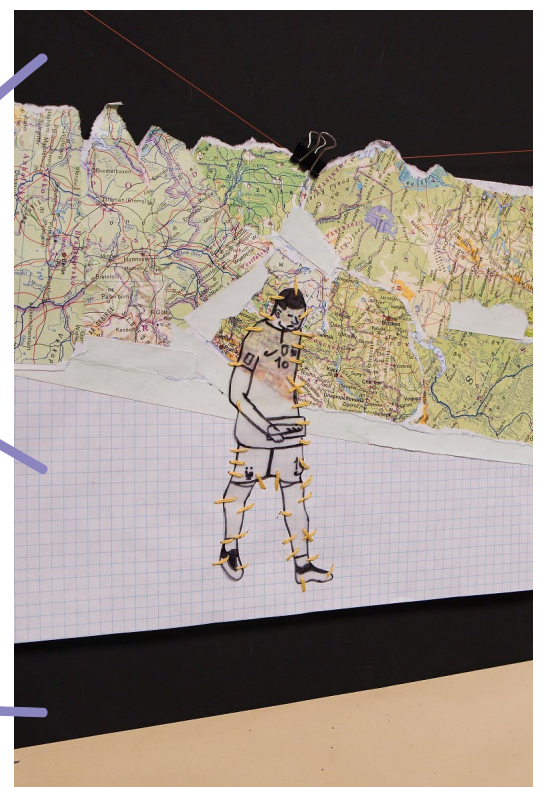
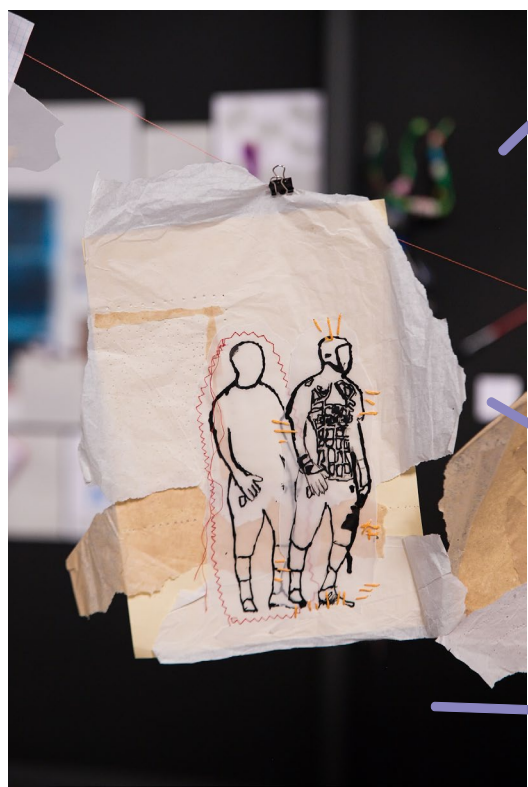

ZŠ Pohůrecká

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. Jana Šonková

ZŠ Polná

Mgr. Veronika Dočkálková

Svobodná ZŠ Ráj z. s.

STRAKONICE

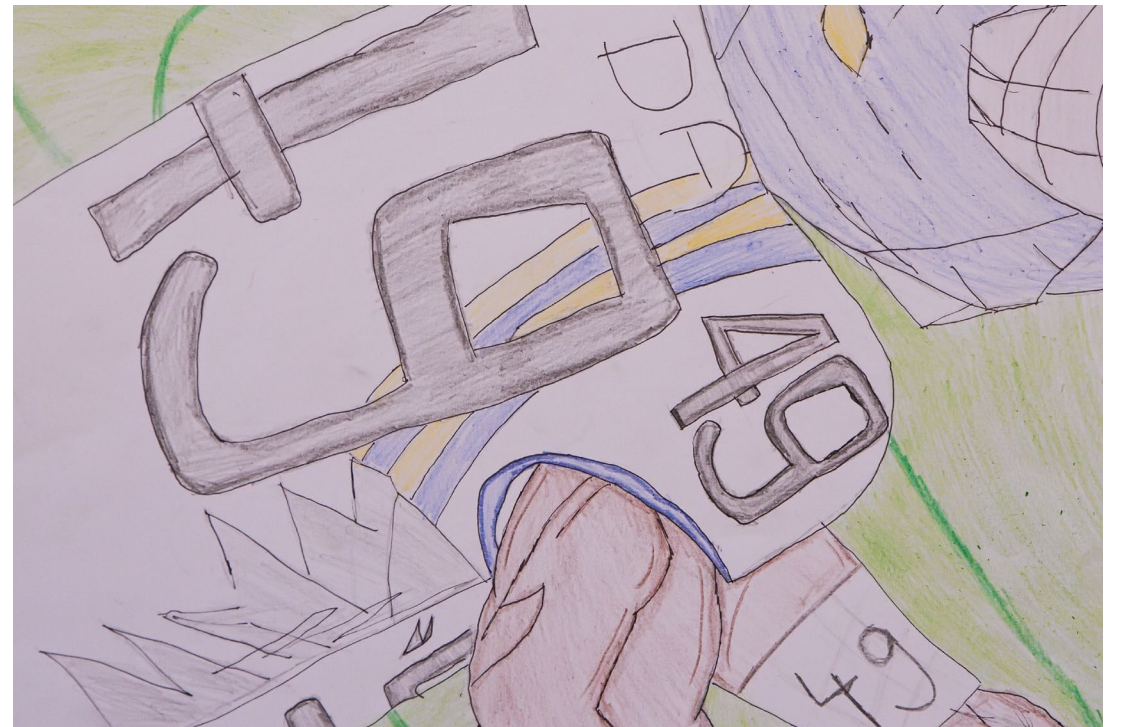
Mgr. Veronika Nováková
Mgr. Silvie Žatecká Vojíková

ZŠ Třeboň, Sokolská 296

Veronika Lassnerová Moliková

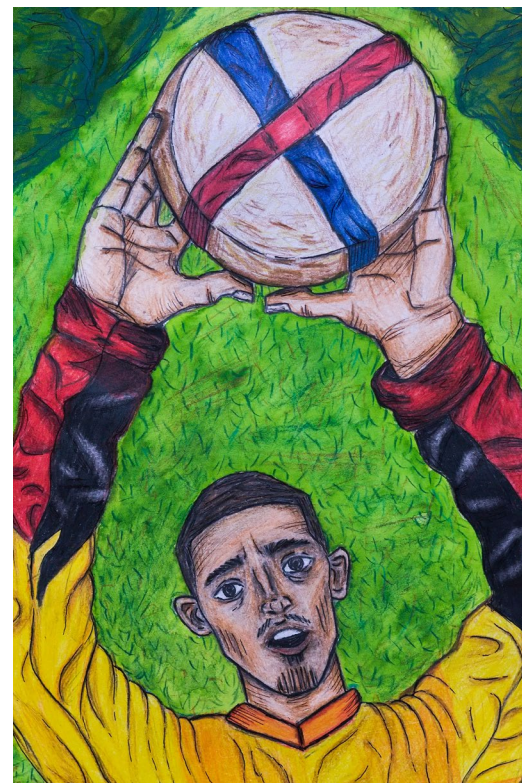

Gymnázium Komenského 89

PÍSEK

Mgr. Irena Měšťanová

V Anglii na kopci Cooper's Hill se každoročně koná Cheese Rolling Race. (závod se sýrem) Z hodně strmého kopce se pustí sýr a účastníci závodu se ho pokouší chytit.

Je to nebezpečný sport. Spousta lidí si při běhání a kutálení z kopce zláme kosti nebo si udělají otřes mozku. Často lidi přezdívají tento sport nejbizarnějším sportem na světě. Nakreslila jsem výherce, co slavnostně drží sýr nad hlavou.

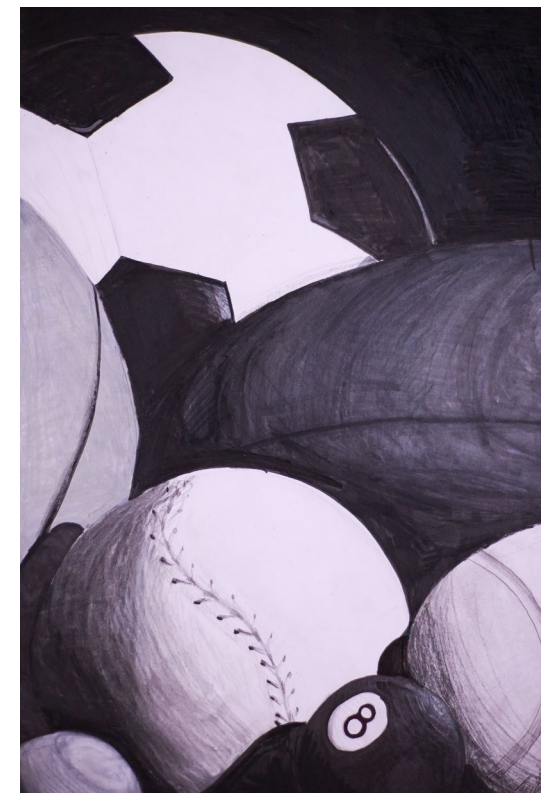
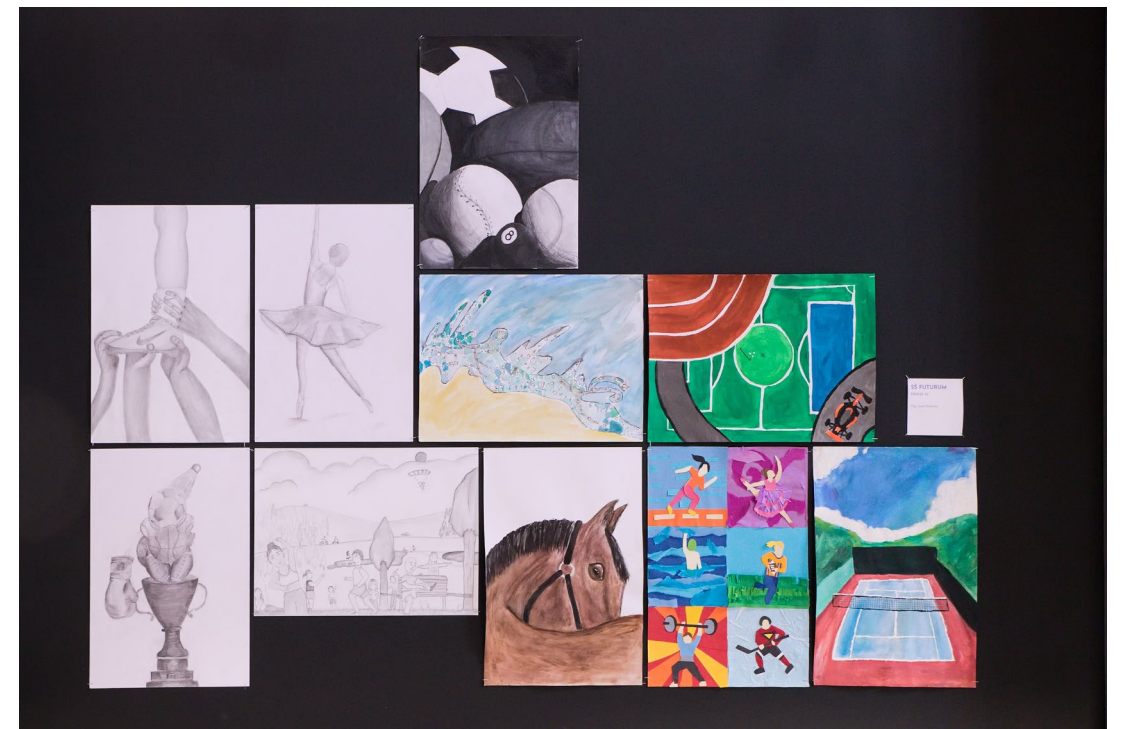
Klinmannová Alexandra

SŠ Futurum

PRAHA 10

Mgr. Jana Stránská

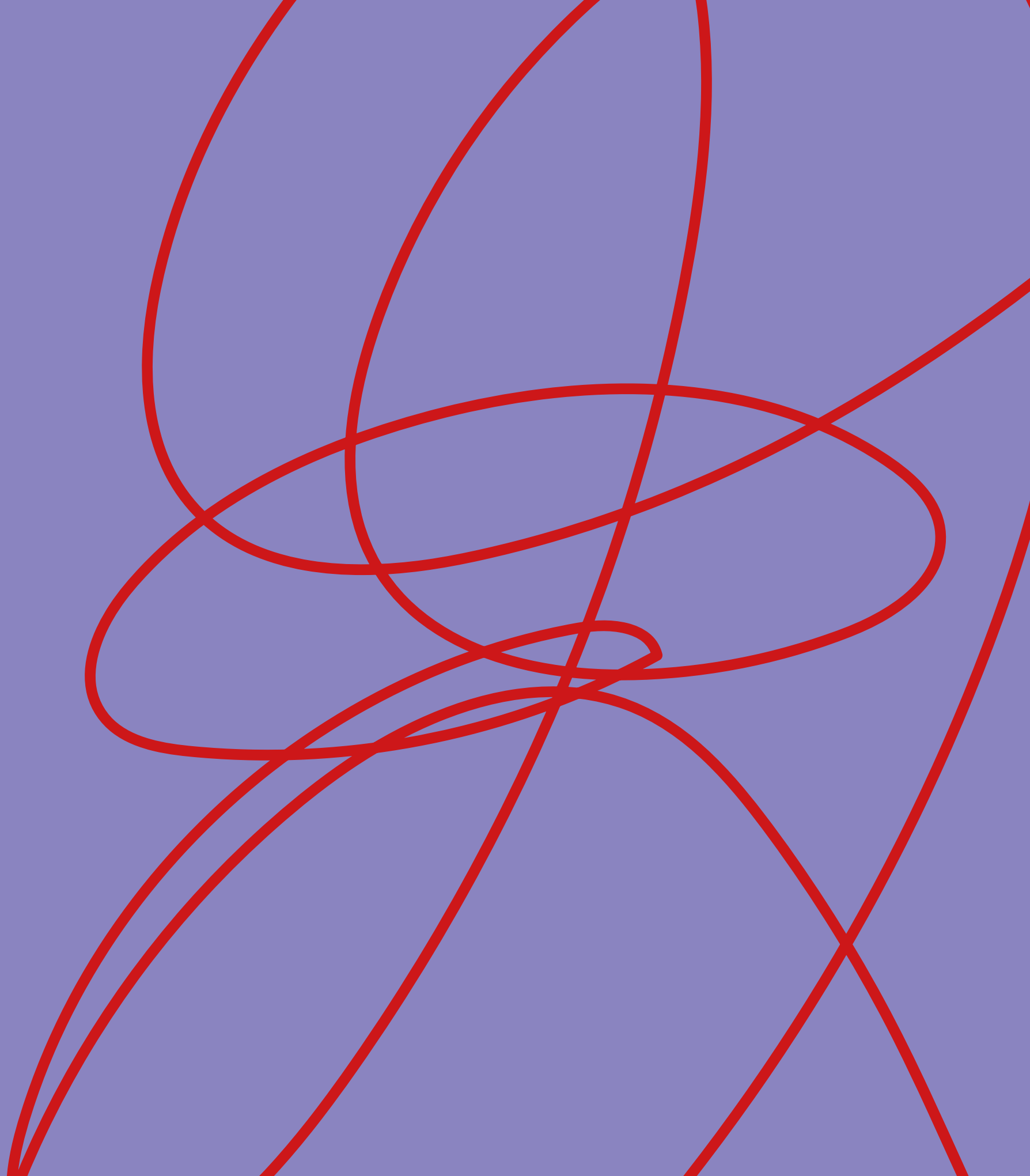
Projekt Alšova země Sport se stal místem, kde se sport proměnil v metaforu pro energii tvorby, spolupráci a radost z procesu. Právě tato otevřenost umožnila, aby se v jednom prostoru potkaly různé generace, školy z celé republiky i široké spektrum oborů.

Vedle pravidelných vystavujících, jako je například ZUŠ Jeseník, se letos nově představili žáci DDM Olomouc, studenti Katedry výtvarné kultury UJEPv Ústí nad Labem či žáci ZŠ Polná. Silnou a osobitou vrstvou do výstavy opět přidal arteterapeutický ateliér Centra Arpida v Českých Budějovicích, jehož práce přinášejí do výstavy citlivost a autenticitu.

Letošní ročník ukázal sport jako bohaté a experimentální médium, což potvrzuje i výrazné zastoupení grafických tisků. Rády bychom také vyzdvihly využití netradičních materiálů a přístupů: Diskobola z kompaktních disků (ZUŠ Borovany), objekty z recyklovaných skateboardů (SUPŠ sv. Anežky České, Český Krumlov), karyatidy ze sádrových obinadel a PET lahví (ZUŠ Český Krumlov), běžce z montážní pěny a lepicí pásky (ateliér Vipart), autorské tisky přímo na stránky Sportovních novin (ZUŠ Bechyně) či sportovní náčiní pojedené jako výtvarný artefakt (CZŠ Rudolfovská).

Interaktivní a performativní rozměr výstavy pak podtrhla ZUŠ Strakonice hrou Domácí minigolf. Během ní vznikl kolektivní obraz, který jasně ukázal, že umění je stejně jako sport především týmová hra.

Edukátorky AJG

SUPŠ sv. Anežky České

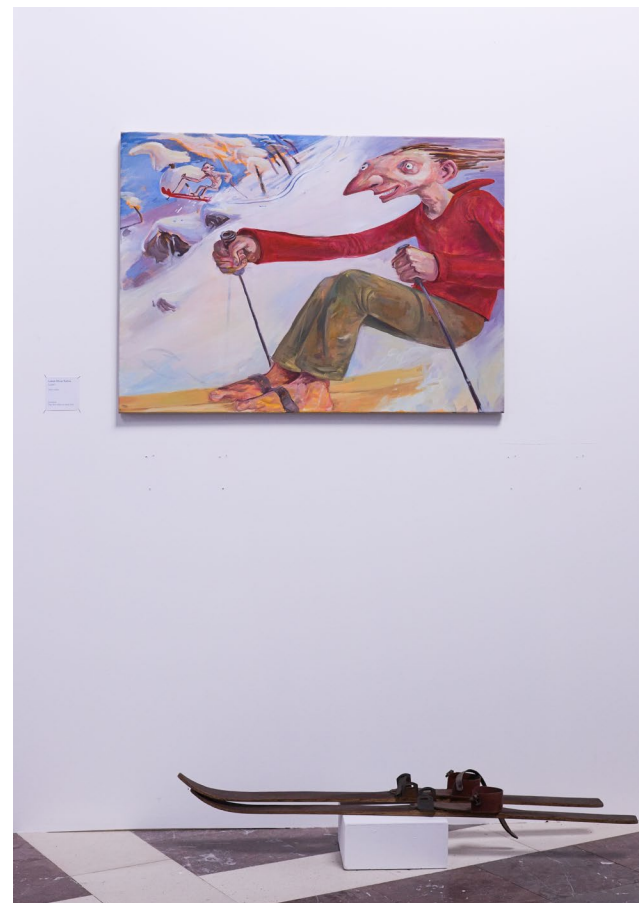
ČESKÝ KRUMLOV

GRAFICKÝ DESIGN

pedagog

Marek Borsányi

UŽITÁ MALBA

Luboš Oliver Kalina

Lyžaři

pedagog

Mgr. Eva Výborná, akad. mal.

KAMENOSOCHAŘSTVÍ

Matěj Tvaroh

(((NOHA)))

pedagog
MgA. Jiří Schlosser

118

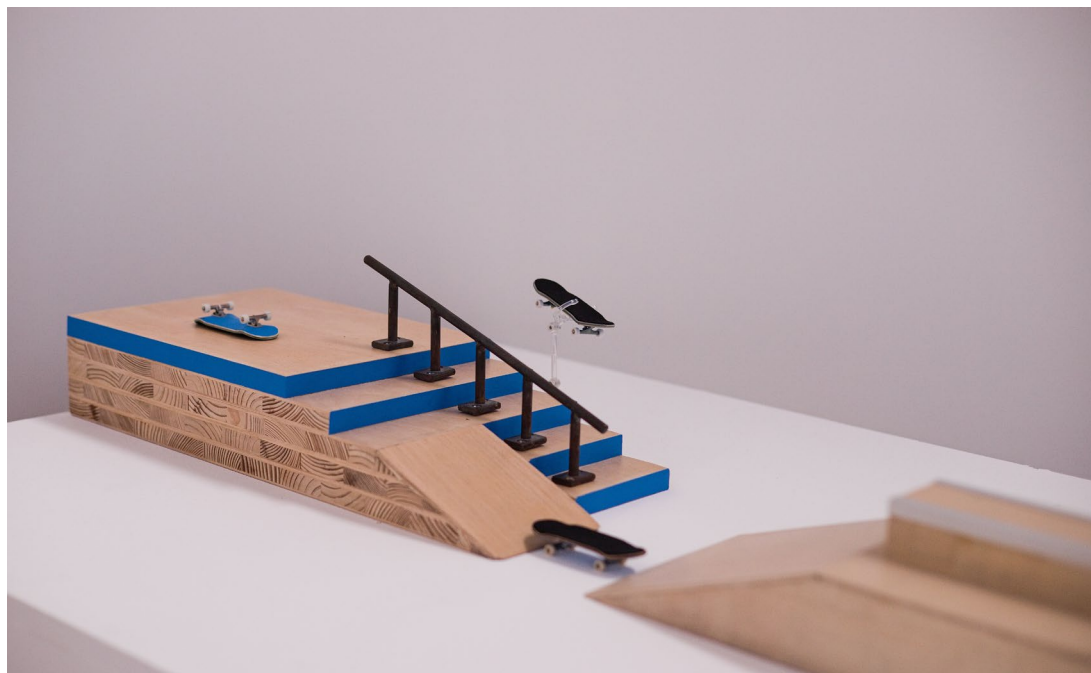

Benjamin Jícha

Motorky

pedagog
MgA. František Postl,
Barbora Bohuslavová

119

SCÉNICKÁ A VÝSTAVNÍ TVORBA

Matyáš Zelenka

Normála

pedagog

Pavel Krejčí

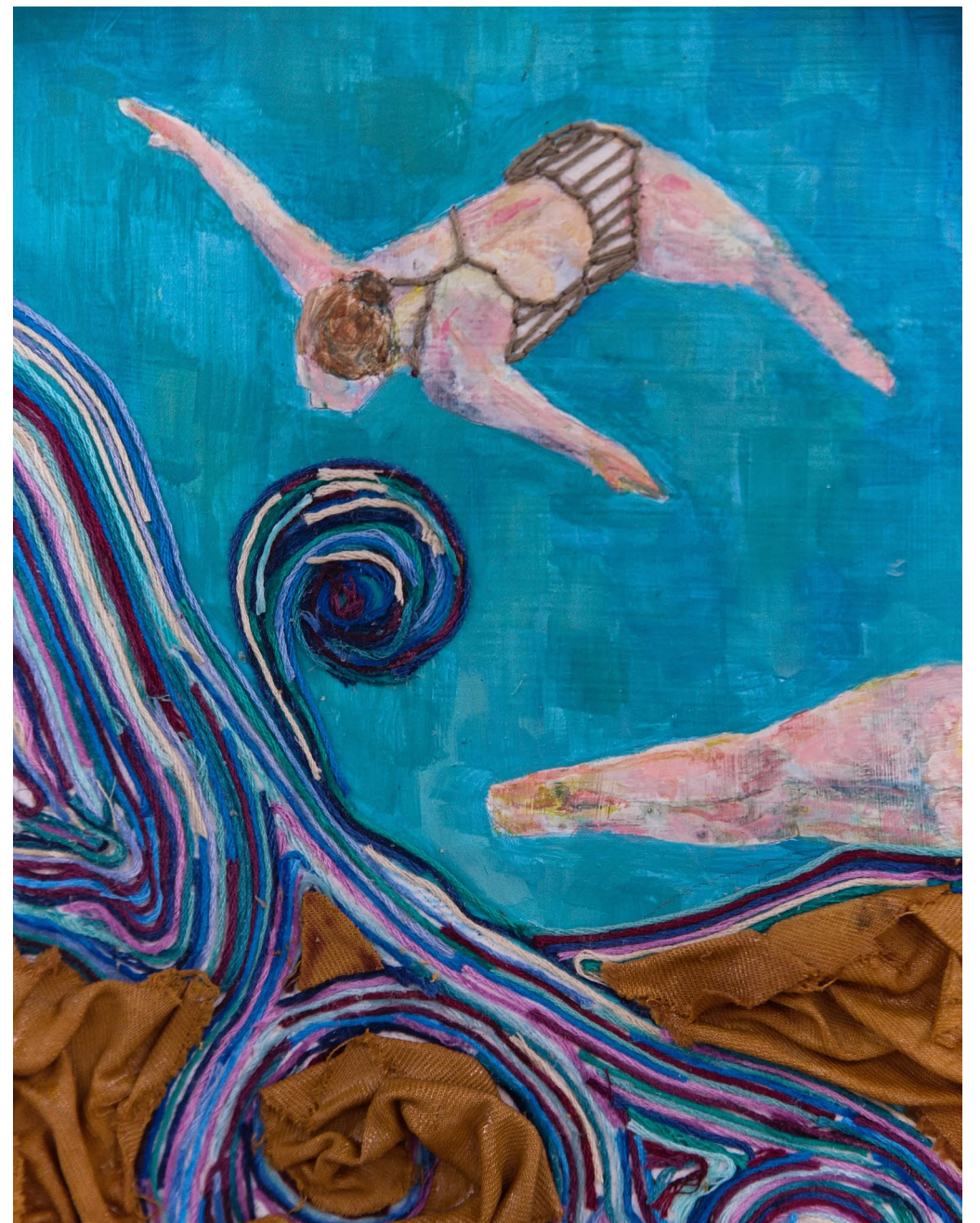
UŽITÁ FOTOGRAFIE A MÉDIA

Vojtěch Špulák

Klidné místo do neklidné doby

pedagog

MgA. Jan Mahr

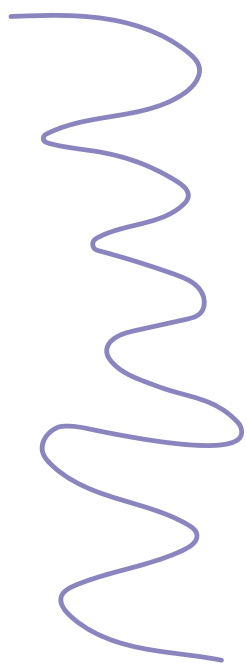
Katedra výtvarné výchovy PF JU

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. et. Mgr. MgA. Petra Vichrová, Ph.D.

Petra Březinová

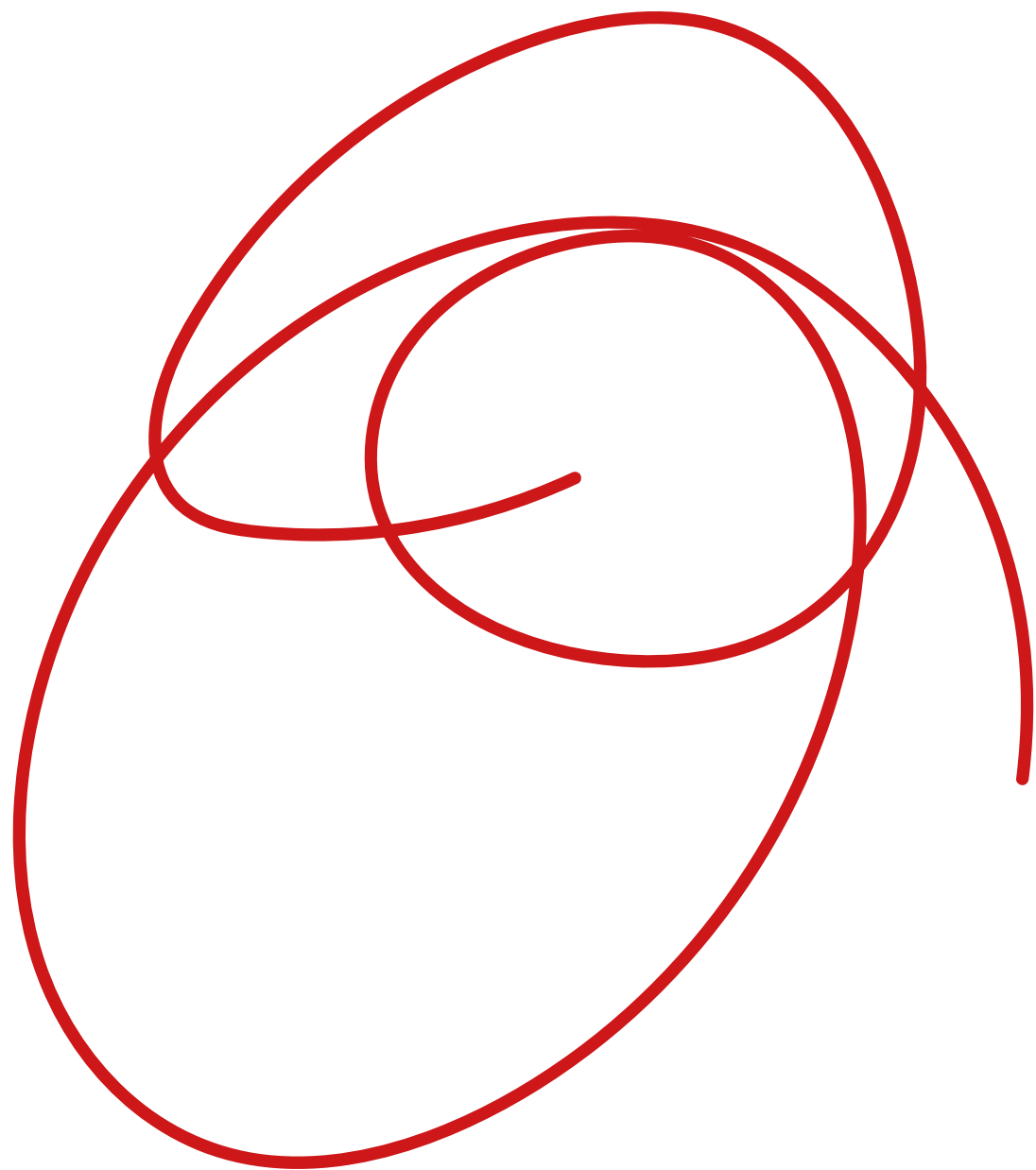

Denisa Effenbergerová

Jakub Falada

"Co jsme? Co děláme?"

Katedra výtvarné kultury PF UJEP v Ústí nad Labem

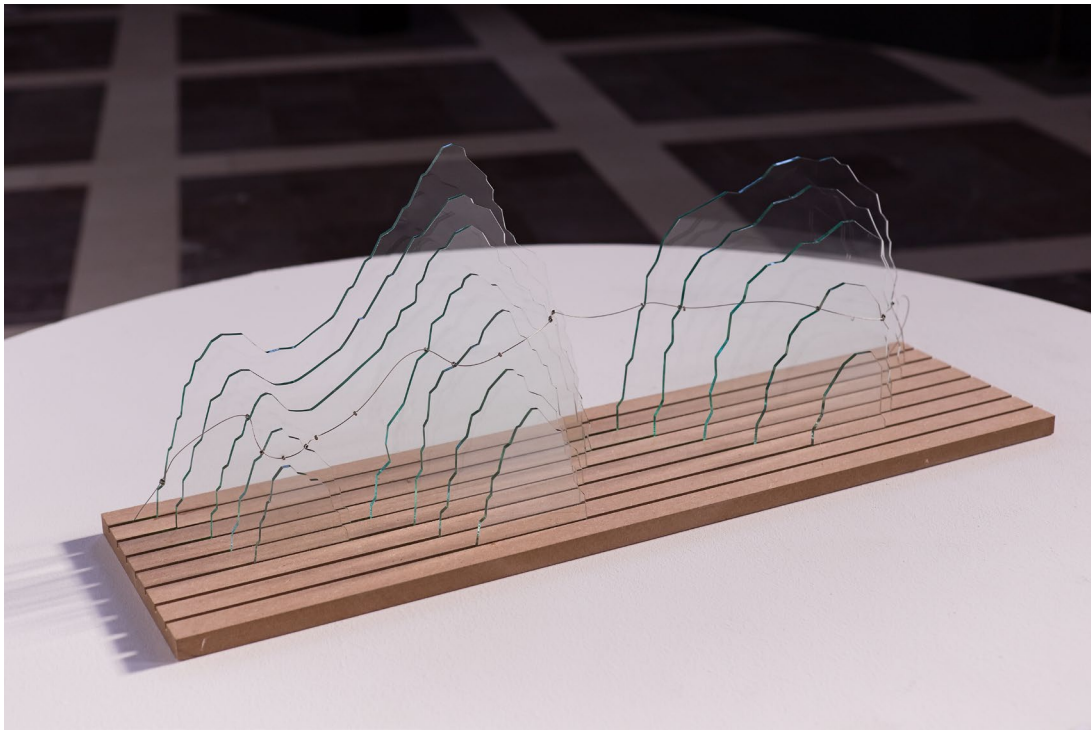
pedagog

MgA. Andrea Kaňková

Matěj Svoboda

Kdo si hraje s Hakisakem?

Martina Doubková

Klettersteig

Lucie Kovandová

Daň za vítězství

Mario Ondruš

Stěna

Eliška Řádová

Když sport bolí

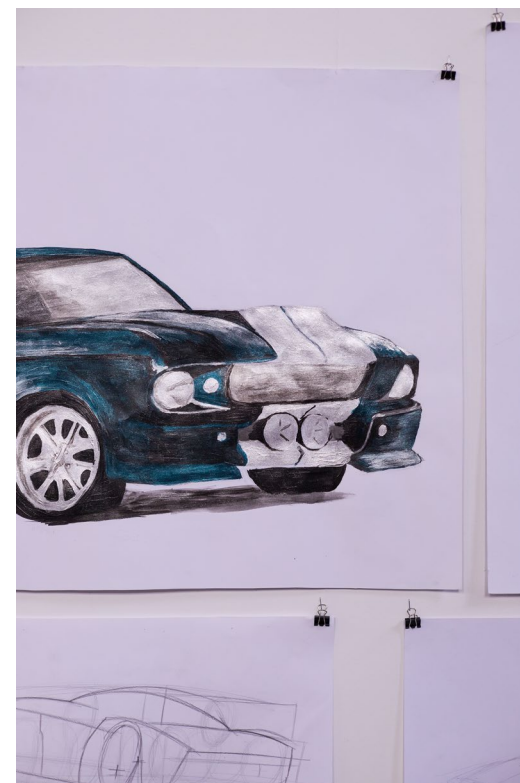
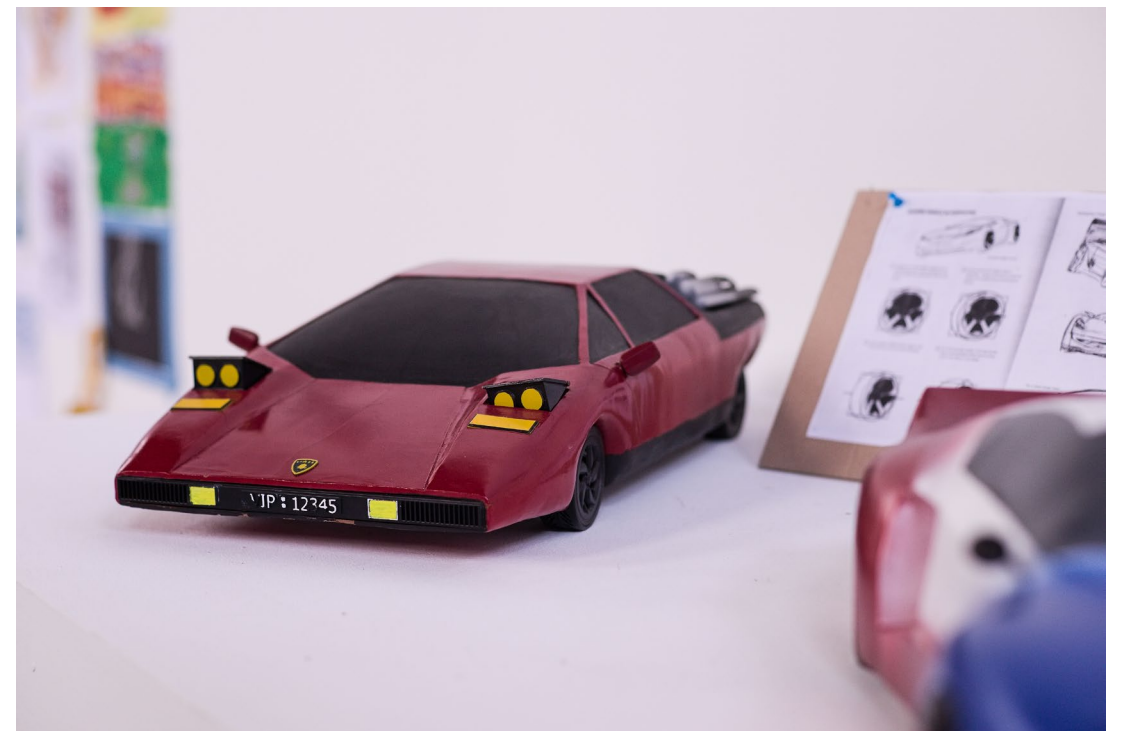

VOŠ SPŠ automobilní a technická

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Technické lyceum, Konstrukce a design vozidel
Mgr. Zdeňka Hellerová, DiS.

Sport je kultura, avšak kultura není sport

Z dnešního pohledu je více než zřejmé, že v průběhu 20. století se ze sportu stal výrazný celospolečenský fenomén, jenž do 21. století vstoupil jako důležitá součást popkultury a šoubyznysu. Sport se stal nejen tématem řady kulturních produktů, jak dokládá například platforma Sport in Art, která zkoumá průniky sportu a umění, ale i zdrojem estetického prožitku. Profesionální sport lze v tomto smyslu chápat podobně jako meziválečnou avantgardu, tedy jako specifickou formu gesamtkunstwerku: komplexní, mnohovrstevnatý spektakl propojující tělesný výkon, architekturu, zvuk, obraz i mediální vyprávění do silně působivého, téměř imerzivního celku.

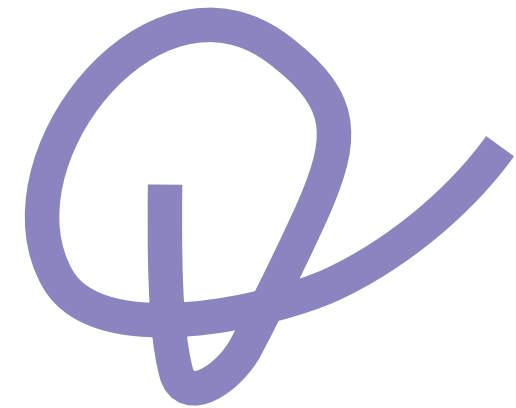
Vzájemné prorůstání sportu a kultury můžeme vnímat rovněž v tom, jak do kulturní oblasti – a koneckonců i do našich každodenních životů – prosakují sportovní kategorie, jako jsou soutěživost, tlak na výkon nebo imperativ sebezlepšování. Tyto principy, původně svázané s logikou tréninku a soutěže, se dnes stávají téměř univerzálním jazykem, jímž popisujeme úspěch i selhání v práci, ve vzdělávání i v osobním životě. Jsme vedeni k překonávání vlastních limitů a k optimalizaci našeho výkonu podobně jako vrcholový sportovec. Není náhodou, že popularita motivačních diskurzů, fitness aplikací či různých forem „self-trackingu“ roste ruku v ruce s mediálním obrazem profesionálního sportu, jenž poskytuje srozumitelný model disciplinovaného těla i jasně měřitelných výsledků. Zároveň se však tímto přenosem sportovní logiky proměňuje i samotné pojetí kultury, která se stále častěji ocitá pod tlakem efektivity, viditelnosti a srovnatelnosti, jako by i zde bylo třeba vyhrávat a obstat v neustálé konkurenci.

Výmluvným příkladem tohoto trendu jsou i televizní formáty založené na soutěžení a hledání talentu, které převádějí sportovní kategorie do oblasti zábavy a kultury. I zde se setkáváme s jasně strukturovaným soupeřením, bodováním, vyřazováním a důrazem na výkonnost. Například zpěv se tak ocitá v pozici, kdy je hodnocen podobně jako sportovní výkon – podle měřitelných kritérií, rychlého efektu a schopnosti obstat v konkurenci ostatních. Obdobným projevem jsou také nejrůznější výroční ceny, vybírající v jednotlivých uměleckých oblastech „to nejlepší“ za daný kalendářní rok.

Umělecké soutěžení má svou tradici, neboť v letech 1912–1948 byly umělecké disciplíny součástí obnovených olympijských her. V poslední době se však také prosazuje přístup odmítající pojímat kulturní scénu jako arénu, v níž se soutěží o pozornost, úspěch a uznání. Dobře patrné je to právě ve výtvarném umění, kde se mění fungování zmiňovaných cen. V roce 2019 se všichni čtyři finalisté britské Turner Prize dohodli, že nechtějí, aby mezi nimi byl volen jeden vítěz, a porota to respektovala. Stejně to dopadlo s německou Preis der Nationalgalerie v roce 2024 nebo s českou Cenou Jindřicha Chalupeckého za rok 2020. Organizátorský tým nejprestižnější české ceny pro výtvarné umělce a umělkyně nakonec upravil systém udělování, takže od roku 2024 porota vybírá několik laureátů (aktuálně tři) místo jednoho vítěze. Zatímco talentové show nebo populární kultura tedy přejímají kompetitivní logiku sportu, část současného umění se jí naopak vědomě vzdaluje a snaží se ji rozrušit.

Rozhodnutí Alšovy jihočeské galerie upustit v případě Alšovy země od soutěžního principu, který s sebou přehlídka nesla z minulosti, bylo tak součástí určitého obratu umělecké scény. Hlavně ale bylo správné. Výtvarná tvorba dětí a mládeže nemá být měřena optikou srovnávání a hierarchizace, která předpokládá existenci jednoho nejlepšího projevu. Chápejme ji spíše jako otevřené pole experimentu, hledání a individuálního růstu, kde záleží na samotném tvůrčím procesu a radosti z objevování. Právě u mladých autorů a autorek přitom hrozí, že si osvojí reduktivní představu umění jako disciplíny, v níž jde především o úspěch a uznání, nikoli o svobodný projev či sdílení zkušenosti. Opuštění soutěžního rámce tak neznamená rezignaci na kvalitu, ale naopak její nové uchopení: výstava otevírá prostor pro dialog, pluralitu přístupů a inspiraci. V tomto smyslu může být Alšova země vnímána jako platforma, která aktivně kultivuje vztah nejmladší generace k umění.

Mgr. Zdeněk Brdek, Ph.D.

Míra Mládková

Ateliér Alšovka

DDM Český Krumlov	12-13
DDM Olomouc	14-15
DDM Prachatice – Netolice – kroužek Ateliér	16-17
Ateliér Alšovka	18-25
Artovna České Budějovice	26-27
Výtvarný ateliér Objev	28-31
Výtvarný ateliér Vipart	32-35
ZUŠ Blatná	36-37
ZUŠ Borovany	38-41
ZUŠ Český Krumlov	42-45
ZUŠ Jeseník	46-47
ZUŠ Piaristické náměstí, České Budějovice, LDO	48-51
ZUŠ Piaristické náměstí, České Budějovice, VO	52-57
ZUŠ Strakonice	58-59
ZUŠ Václava Pichla, Bechyně	60-65
ZUŠ Velešín	66-67
ZUŠ Vítězslava Nováka, Jindřichův Hradec	68-69
ZŠ a ZUŠ Zliv	70-73
ZŠ a MŠ Dobrá Voda u Českých Budějovic	74-75
ZŠ a MŠ Dr. Edvarda Beneše, Praha 9 – Čakovice	76-77
ZŠ a MŠ Horní Stropnice	78-79
ZŠ a MŠ Mikoláše Alše, Mirovice	80-81
ZŠ a MŠ Montessori Kampus, České Budějovice	82-83
MŠ, ZŠ a PrŠ při Centru Arpida	84-85
ZŠ a MŠ Šindlovy Dvory	86-87
CZŠ České Budějovice, Rudolfovská 23	88-89
EDUCAnet – SŠ a ZŠ České Budějovice, s. r. o.	90-91
ZŠ Grünwaldova, České Budějovice	92-95
PJZŠ Horáčkova, Praha 4	96-97
ZŠ O. Nedbala 30, České Budějovice	98-99
ZŠ Pohůrecká, České Budějovice	100-101
ZŠ Polná	102-105
Svobodná ZŠ Ráj z. s., Strakonice	106-107
ZŠ Třeboň, Sokolská 296	108-109
Gymnázium Komenského 89, Písek	110-111
SŠ Futurum, Praha 10	112-113
SUPŠ sv. Anežky České, Český Krumlov	116-121
Katedra výtvarné výchovy PF JU v Českých Budějovicích	122-125
Katedra výtvarné kultury PF UJEP v Ústí nad Labem	126-131
VOŠ SPŠ automobilní a technická České Budějovice, Technické lyceum, Konstrukce a design vozidel	132-133

Alšova země 2026 | Sport

Alšova jihočeská galerie | Zámecká jízdárna | Hluboká nad Vltavou | 26. 2. – 6. 4. 2026

Autorky a kurátorky výstavy | Edukační oddělení AJG | Eva Drančáková, Irena Friessová Staneva, Adéla Procházková, Andrea Houšková Chrastinová, Michaela Kamišová
Autorky a autoři textů | Eva Drančáková, Irena Friessová Staneva, Adéla Procházková, Zdeněk Brdek
Grafika | Michaela Kamišová
Fotografie | Kristýna Pádrtová, Pavel Černý
Jazyková korektura | Zuzana Rathouská
Propagace | Marketingově-produkční oddělení a PR AJG
Marketing na sociálních sítích | Marek Svoboda
Externí spolupráce | Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Tisk | Tiskárna Protisk, s.r.o. České Budějovice
Náklad | 120 ks
ISBN | 978-80-7641-066-4

Alšova jihočeská galerie děkuje za podporu všem, kteří se podíleli na realizaci výstavy.
Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, kopírována ani elektronicky upravována bez souhlasu Alšovy jihočeské galerie.

www.ajg.cz
www.vzdelavani.ajg.cz

